

14.11.2018

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

20 – 2018

Kokousaika: 14.11.2018 klo 16.00 – 19.21

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

20 – 2018

Mötestid: 14.11.2018 kl 16.00 – 19.21

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

14.11.2018

369 §.....	4
Esityslistan asia nro 3	4
HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODEKSI 2019 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2019–2021	4
Pormestari Vapaavuori	4
Valtuutettu Sazonov.....	6
Valtuutettu Vanhanen	8
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	10
Valtuutettu Vuorjoki.....	12
Ledamoten Rantala	14
Valtuutettu Hyttinen	16
Valtuutettu Peltokorpi.....	18
Valtuutettu Ebeling.....	20
Valtuutettu Aro	22
Valtuutettu Pennanen	23
Valtuutettu Väyrynen	25
Valtuutettu Saxberg	26
Pormestari Vapaavuori	28
Valtuutettu Muttilainen	30
Valtuutettu Malin	31
Valtuutettu Meri.....	33
Valtuutettu Jalovaara	34
Valtuutettu Parpala	35
Valtuutettu Mari Rantanen	36
Ledamoten Månsson (replik)	38
Valtuutettu Holopainen	38
Valtuutettu Harjanne	40
Valtuutettu Nygård	40
Valtuutettu Hakola	42
Valtuutettu Ohisalo	43
Valtuutettu Arajärvi	44
Ledamoten Finne-Elonen	45
Valtuutettu Muurinen.....	46
Valtuutettu Kaleva.....	47
Ledamoten Borgarsdóttir Sandelin	48
Valtuutettu Tuomas Rantanen	49
Valtuutettu Oskala	50
Valtuutettu Urho	51
Valtuutettu Vepsä	52
Valtuutettu Nuorteva	53
Valtuutettu Karhuvaara	55
Valtuutettu Muttilainen	56

14.11.2018

Apulaispormestari Sinnemäki	57
Apulaispormestari Pakarinen	58
Apulaispormestari Vesikansa	59
Valtuutettu Koivulaakso	61
Valtuutettu Asko-Seljavaara	61
Valtuutettu Strandén	62
Valtuutettu Pennanen	63
Valtuutettu Abdulla	63
Valtuutettu Karhuvaara	64
Valtuutettu Urho	64
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Turkkila	66
Valtuutettu Niskanen	66
Valtuutettu Taipale	67
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)	68
373 §	69
Esityslistan asia nro 7	69
ITÄ-PASILAN ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12391)	69
Valtuutettu Malin	69
Valtuutettu Ebeling	69
Pormestari Sinnemäki	69

14.11.2018

369 §

Esityslistan asia nro 3

HELSINGIN KAUPUNGIN TALOUSARVIO VUODEKSI 2019 JA TALOUSSUUNNITELMA
VUOSILLE 2019–2021

Pormestari Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja. Bästa ordförande. Hyvät valtuutetut. Bästa stadsfullmäktige.

Ensi vuoden budjettia voi tarkastella perinteisellä tavalla numeroina, sarjana ja sarakkeina lukuja ja desimaaleja. Budjettia voi kuitenkin lukea myös toisella tapaa. Budjetista voi esimerkiksi lukea monta tarinaa siitä, millainen kaupunki Helsinki oikein on. Tämä budjetti on ennen kaikkea voimakkaasti kasvavan kaupungin budjetti. Kaupunki investoi tulevana vuonna yli 775 miljoonan euron edestä. Erittäin suuren investointisumman takana on kaupunkilaisille tärkeitä ja arjen sujuvuuden kannalta olennaisia asioita: uusia teitä, uusia kouluja, päiväkoteja, puistoja, uusia asuntoja ja koteja, tilaa uusille kaupunkilaisille.

Viime vuodet Helsingin väestö on kasvanut vuosittain noin 8 000 uudella helsinkiläisellä. 60 % muuten Suomen kunnista on asukasluvultaan Helsingin vuotuista väestönkasvua pienempiä. 10 vuodessa Helsinki on kasvanut enemmän kuin hallituksen esityksessään kaavailemassa pienemmässä maakunnassa Keski-Pohjanmaalla on asukkaita. Helsingin väkiluku ylittää tänä vuonna 650 000 asukkaan rajan, ja 700 000 asukkaan rajan arvioidaan ylittyvän jo vuonna 2025. Omalta osaltaan nämäkin vertailut kuvaavat sitä, kuinka erilaisten haasteiden kanssa pääkaupunki painii muuhun maahan verrattuna. Vertailu kuvaa osuvasti myös sitä, miten älytöntä on edes yrittää sovittaa maamme niin erilaisia osia samoihin hallintorakenteisiin, kun ne kuitenkin – halusimme tai emme – ovat niin kovin erilaisia. Iso osa kasvavan kaupungin budjettia näkyy ensivaiheessa investointipuolella. On kuitenkin tärkeätä mieltää, että kutakuinkin jokainen investointi muuntautuu vuosien mittaan käytötalouden puolelle pysyväksi menoksi.

Toiseksi tämä budjetti on edelläkävijäkaupungin budjetti. Kaupunkimme ja sen hyvin hoidettu talous tarjoaa monia sellaisia mahdollisuuksia helsinkiläisille, joita ei kaikilla suomalaisilla ole. Hyvä esimerkki tästä on 5-vuotiaiden lasten maksuttoman varhaiskasvatuksen kokeilu, josta

14.11.2018

päätimme kaupunkistrategiassamme ensimmäisenä koko maassa. Helsingissä maksutonta varhaiskasvatusta 5-vuotiaille on tarjottu kuluvaasta syksystä alkaen. Voimme olla ylpeitä myös monista muista kaupungissamme kehitetyistä konsepteista. Maria-kampus on aivan uudenlainen toimintamalli startup-yritysten palvelemiseksi ja kokonaisen ekosysteemin luomiseksi kaupungin sisälle. Osaamiskeskus maahanmuuttajille ja International House Helsinki ovat puolestaan osoitus kansainvälistyvistä kaupungista ja uusia standardeja luovista konsepteista, joiden kehittäminen onnistuu vain kaupungeissa ja joilla vastataan kaupunkispesifeihin haasteisiin. Kansainvälisyyttä henkivät myös kaupungin satsaukset kielenopetuksen monipuolistamiseen ja englanninkielisen koulutuksen saatavuuden lisäämiseen. Ensi vuonna Helsingissä ryhdytään pohtimaan sitäkin, miten voidaan järkevällä tavalla helpottaa toisen asteen opiskelijoiden arkea opintoihin liittyviä kustannuksia alentamalla. Päivä päivältä parempi Helsinki on ainakin minulle kaupunkistrategiamme toteuttamisen olennaisia draivereita. Kun teemme päivä päivältä hieman paremmin, niin henkisiä kuin fyysisiä resursseja säästyy uuden luomiseen ja kehittämiseen. Viisaus onkin siinä, että kehitämme rohkeasti, mutta osaamme myös luopua.

Kolmanneksi tämä budjetti on kansainvälisesti ja kulttuuritarjonnaltaan vetovoimaisen kaupungin tarina. Itsenäisyyspäivän alla avautuva keskustakirjasto Oodi on upea sivistyksen ja kulttuurin symboli. Se on niin paljon enemmän kuin vain kaunis rakennus. Oodiin odotetaan jopa yli 10 000 päivittäistä kävijää. Oodi on valtion ja pääkaupungin lahja koko Suomelle, ja toivon sen tuovan yhteen ihmisiä eri puolilta Suomea kohtaamaan yhteisessä pääkaupungissamme ja sen yhteisessä olohuoneessa. Tulevana vuonna pääsemme suunnittelemaan myös seuraavaa helsinkiläisen kaupunkikulttuurin ja taiteen kruunujalokiveä, Helsingin merellistä biennaalia. Yhdessä Amos Rexin sekä muun Helsingin kuvataidekentän kehittymisen kanssa biennaali vahvistaa mainettamme maailmalla kiinnostavana kuvataidekaupunkina. Voimme olla aidosti ylpeitä siitä, että Helsingissä tapahtuu maailman luokan asioita yhä useammin. Helsinki kehittyy koko ajan paitsi toimivammaksi myös luovemmaksi, kansainvälisemmäksi ja hauskemerkiksi kaupungiksi.

Hyvät valtuutetut.

Haluan kertoa vielä yhden tarinan. Se on viisaus, jonka kuulin ja jonka olemme moni muukin kuulleet aikanaan Vasemmistoliiton kansanedustajalta Outi Ojalalta. Hän totesi aikanaan osuvasti, että vahva valtiontalous on köyhän paras ystävä. Tämä kiteytys on jäänyt minulle ja varmasti monille muillekin meistä elävästi mieleen. On aivan totta, että hyvinvointia ja sen jatkuvuutta turvaavat erityisesti ne, jotka pitävät taloudesta huolta. Kun on ollut tarpeeksi kauan mukana, tietää hyvin, että li-

14.11.2018

havat ja laihat vuodet seuraavat kuitenkin väistämättä toisiaan. Suomi elää tänä vuonna noususuhdanteen huippua. Taloutemme kasvaa 3 %:n vauhtia. Edessämme on kuitenkin vaatimattomamman kasvun aika. Jo ensi vuonna talouskasvun ennustetaan hidastuvan alle 2 %:iin. Tämän lisäksi väestömme vanhenee. Pörssikursseja seuraavat ovat voineet jo huomata, että kurssit ovat laskusuunnassa ja epävarmuus on suurta. Helsingin Sataman viimeisimmät tilastot kertovat tavaraliikenteen vientimäärän pudonneen vuoden takaisesti 11 %. Maailmalle lähteneiden lastikonttien yhteispaino keveni 20 % samassa ajassa. Teknologiaeollisuus, jonka tunnelmat kertovat usein hyvin reaalityöiden kehityksestä, kertoi muutama viikko sitten, että uusien tilausten ja tarjouspyyntöjen kasvu on lopahtanut. Tummiä pilviä on myös meihin vahvasti vaikuttavan eurooppalaisen talouskehityksen yllä.

Olemme, hyvät valtuutetut, Helsingissä koko edellisen talouskriisin ajan aiheesta ylpeilleet sillä, että Helsinki on selvinnyt valtiovaltaa ja muita isoja kaupunkeja pienemmällä talouden sopeutuksella ja että moniin muille tuttuihin leikkauksiin ei ole tarvinnut lainkaan ryhtyä. Tästä kehityksestä on syytä kiittää niitä kaupunkimme päättäjiä, jotka ovat hyvinäkin aikoina ymmärtäneet pahaan päivään varautumisen arvon. Myös meidän jälkeemme tulevat arvioivat aikanaan onnistumistamme kaupungin talouden pitkäjänteisessä hoidossa. Se, kuinka pienillä vaurioilla seuraavan laskukauden aikana selviämme, on pitkälti riippuvaista siitä, kuinka pidättyvästi osaamme nousukauden aikana käyttäytyä.

Hyvät valtuutetut.

Vuoden 2019 talousarvio on pyritty rakentamaan tavalla, joka ottaa onnistuneesti huomioon niin kasvavan kaupungin tarpeet kuin pitkän aikavälin vastuullisen taloushoidon. Tästä on hyvä jatkaa maailman toimivimman kaupungin rakentamista.

Valtuutettu Sazonov

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kuten pormestarikin aloitti, tänään käsittelemämme talousarvio on vahvan ja kasvavan kaupungin talousarvio. Taloutemme on hyvässä kunnossa, ja tämä on pitkäjänteisen vastuullisen talouslinjan ansiota. Linjan, josta on syytä ehdottomasti pitää kiinni myös tulevina vuosina. Eriyisen tärkeää tämän asian muistaminen on nyt, kun elämme suhdannehuippua. Kaupunkitaloutemme on oltava valmis kohtaamaan myös niukemmat ne vuodet. Olemme kaupunkistrategiassa sopineet talussuunnittelun perusteet koko valtuustokaudelle. Se linjaus on itse asias-

14.11.2018

sa aika tasapainoinen. Se toisaalta huomioi kasvavan kaupungin tarpeet, mutta varmistaa myös jatkuvan tuottavuuden hakemisen. On hyvä, että ensi vuoden talousarvio on rakennettu tähän yhteisesti sopimaamme linjaan nojaten. Ja kun lähdemme tekemään tulevien vuosien talousarviota, tästä talouskirjauksesta on pidettävä erityisen huolellisesti kiinni.

Helsinki kaupunkina vetää puoleensa. Vuosittain tuhannet ihmiset haluavat muuttaa Helsinkiin, ja tänä vuonna asukaslukumme ylittää 650 000 asukasta. Kasvu määrittää kaupunkimme taloutta enemmän kuin mikään muu yksittäinen tekijä, ja on tärkeää alleviivata, että tämä on ehdottomasti myönteinen haaste. Koska kasvavan kaupungin budjettiin mahtuu vahvaa tulevaisuusoptimismia, kasvavan kaupungin talousarviota on niin sanotusti miellyttävä rakentaa.

Ensi vuonna kaupungin investointimenot lähenevät 800 miljoonaa euroa. Investoimme reilusti enemmän kuin 3 seuraavaksi suurinta kaupunkia yhteensä. Tällaisella investointitasolla pystymme varmistamaan asuntotuotantotavoitteisiin pääsemisen, edistämään sujuvaa liikkumista kaupungissa ja huolehtimaan tilojen terveellisyydestä ja turvallisuudesta. Erityisen arvokasta on, että investointikohteissa on yli parikymmentä uutta tai peruskorjattavaa koulua tai päiväkotia sekä lukuisia uusia liikuntapaikkoja.

Hyvä valtuusto.

Siitä huolimatta, että laskimme tälle vuodelle kunnallisveroprosenttia 0,5 prosenttiyksiköllä, kaupungin kuntaverosta saamat tulot kasvavat. Myös yhteisöverotuoton ja kiinteistöverotuoton odotetaan ylittävän talousarviossa tälle vuodelle asetetut odotukset. Olemme pitäneet kiinni siitä, että tulevana vuonna yhdenkään helsinkiläisen verotus ei kiristy. Tästä huolimatta verotulokertymän ennustetaan kasvavan edelleen. Verotuksen tason on suhteuduttava kaupungin talouden tilaan. Meidän on verotettava helsinkiläisiä vain sen verran kuin on välttämätöntä laadukkaiden palveluiden varmistamiseksi ja tarpeellisten investointien toteuttamiseksi. Viime syksynä päätetty veroprosentin lasku ei saa jäädä ainutkertaiseksi tapahtumaksi tällä vuosikymmenellä. Jos kaupungin talouden näkymä on yhtä vahva ensi vuoden talousarvioita laadittaessa, on tavoitteena oltava kuntaveron laskeminen.

Hyvä valtuusto.

Talousarvioesitys turvaa laadukkaat palvelut kaikilla toimialoilla. Samaan aikaan se mahdollistaa uusia kohdennettuja lisäyksiä tärkeimpiin ja vaikuttavimpiin kohteisiin. Me kokoomuksessa pidämme tärkeänä,

14.11.2018

että budjetin lisäpanostukset kohdistuvat merkittävässä määrin lasten ja nuorten palveluihin. Varmistamme, että jokaisessa peruskoulussa on käytössä riittävät ja tarkoituksenmukaiset oppimateriaalit. Kohdistamme toisella asteella lisätukea niille, joilla sille on eniten tarvetta. Lisäämme koulunkäyntiavustajien ja laaja-alaisten erityisopettajien määrää esi- ja perusopetuksessa sekä kehitämme lasten ja nuorten mielenterveyspalveluja ja lisäämme henkilöstöä lastensuojelun jälkihuoltoon. Kaikki ehdottoman tarpeellisia toimenpiteitä.

Myös ammattitaitoiset ja sitoutuneet työntekijät ovat keskeisiä hyvien, laadukkaiden palveluiden varmistamisessa. Helsingin pitää kyetä houkuttelemaan tehtäviinsä maan parhaita osaajia. Tämä tarkoittaa myös tarvetta kilpailukykyiselle palkkaukselle. Ensi vuoden talousarviolla käynnistetään pidemmän aikavälin palkkakehityssuunnitelma, ja se nostaa esimerkiksi lastentarhanopettajiemme, lastenhoitajiemme ja sosiaalityöntekijöittemme palkkoja.

Hyvät valtuutetut.

Talousarviossa kyse ei ole vain rahanjaosta, vaan mahdollisuudesta tehdä toiminnallisia tulevaisuuslinjauksia. Sellaisia ovat esimerkiksi sitoutuminen kunnianhimoiseen ilmastopolitiikkaan kaikilla toimialoilla sekä selvitykset, jotka käynnistetään palvelutuotannossa yhteistyömallien lisäämiseksi, työllisyyspalveluissa ja sosiaali- ja terveystoimessa.

Hyvä valtuusto.

Lopuksi haluan kiittää kaikkia budjettisovussa mukana olevia ryhmiä halusta ja kyvystä löytää yhteinen näkemys ensi vuoden budjetista. Erikseen haluan myös osoittaa kiitokset valmisteluun osallistuneille virkamiehille. Näillä puheilla Kokoomus kannattaa talousarvioehdotuksen hyväksymistä.

Valtuutettu Vanhanen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvä valtuusto.

Helsinki on ensi vuonna entistä parempi kaupunki asua ja elää onnellista elämää. Helsinkiläisiä on tulevaisuudessa yhä enemmän, sillä kaupunkiin syntyy paljon lapsia ja tänne halutaan muuttaa. Olemme nyt päättämässä ensi vuoden talousarviosta, mutta samalla meidän on katsottava vielä paljon kauemmas. Päätöksiä tulevien helsinkiläissukupolvien puolesta tehdään nyt, ja niistä ilmastonmuutoksen pysäyttäminen on kaikista suurin asia. Linjasimme kaupunkistrategiassa, että Hel-

14.11.2018

sinki tekee kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa. Olemme päättäneet tehdä Hanasaaren hiilikasasta historiaa, ja meidän on suljettava myös Salmisaaren voimala. Olemme rakentaneet tiivistä kaupunkia, jossa ihmiset haluavat liikkua joukkoliikenteellä ja omaa autoa ei tarvita. Helsinki tarvitsee kuitenkin entistä enemmän ratikoita, kävelyteitä ja toimivia pyörävyöliä. Liikenteen sähköistymistä on myös tuettava. Tarvitsemmekin ennennäkemättömän kunnianhimoisen päästövähennysohjelman. Hiilivapaa Helsinki -ohjelma on valmisteilla, ja sen toteuttamisessa emme voi viivytellä. Ryhmien välisissä neuvotteluissa sovimme, että toimialat käynnistävät ohjelmassa päätettävät toimenpiteet mahdollisesti heti ensi vuonna. Päästöjen vähentämisen on oltava osa kaikkea kaupungin toimintaa. Ensi vuonna jokainen valtuuston päätös on myös ilmastopäätös.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Me saatamme olla viimeinen valtuusto, jolla on vielä mahdollisuudet tehdä ratkaisevat päätökset ilmastomuutoksen torjumiseksi. Kaupunkilaiset eivät odota meiltä yhtään vähempää. Luonnon monimuotoisuutta on vaalittava Helsingissä. Luonnonsuojelu on pitkäjänteistä työtä, ja korotamme nyt luonnonsuojelun vuosittaisia määrärahoja puolella miljoonalla koko suunnittelukaudeksi. Seuraavina vuosina erityinen kohde on Vanhankaupungin lintuvesien kunnostus, jolla saamme linnustoltaan vielä entistäkin runsaamman Vanhankaupunginlahden.

Kaupungin kasvava väestö näkyy sosiaali- ja terveyspalveluissa sekä kouluissa ja päiväkodeissa. Olemme saavuttaneet paljon toimintaa kehittämällä, ja talousarviossa teimme merkittävän 13 miljoonan lisäyksen sote-palveluihin. Ensi vuonna on panostettava mielenterveyteen. Kasvatavat mielenterveysongelmat näkyvät erityisesti omassa työssäni terveyskeskuslääkärinä. Lasten ja nuorten lähetteet psykiatriseen erikoissairaanhoidon ovat kasvaneet valtavasti. Emme ole pystyneet vastaamaan kasvavaan hoidontarpeeseen, mikä näkyy lopulta lastensuojelussa. Ongelmat pitäisi tunnistaa mahdollisimman varhaisessa vaiheessa ja tarjota tehokasta hoitoa ja tukea heti alkuvaiheessa lasten ja nuorten arkiympäristössä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Vihreiden pitkäaikaiset tavoitteet eriarvoisuuden torjumiseksi näkyvät talousarviossa. Asunto on jokaisen ihmisoikeus. Ensi vuonna laaditankin suunnitelma asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja nuorten kasvaneen asunnottomuuden vähentämiseksi. Erityisen vaikuttavaa työtä syrjäytymisen ehkäisemiseksi tehdään lastensuojelussa ja

14.11.2018

jälkihuollossa. Haluamme taata näihin riittävän henkilöstömitoituksen ja myös palkkauksella houkutella Helsinkiin sosiaalityöntekijöitä.

Varhaiskasvatus on tehokasta ennaltaehkäisyä. Vihreät ovat tehneet Helsingissä töitä sen puolesta, että varhaiskasvatuksen osallistumisaste nousisi ja jokaiselle lapselle löytyisi päiväkotipaikka läheltä kotia. Kaikkein tärkeintä laadukkaalle varhaiskasvatukselle ovat sen tekijät, lastentarhanopettajat ja lastenhoitajat. Kaupunki on tänä syksynä aloittanut palkkaohjelman, jossa näiden ammattilaisten palkkoja korotetaan. Haluamme taata jokaiselle lapselle eheän koulupolun päiväkodista peruskouluun ja toiselle asteelle. Raha ei koskaan saa muodostua esteeksi silloin kun nuori valitsee opiskelupaikkaa. Ensi vuonna otamme ensimmäiset askeleet maksutonta toista astetta kohti.

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Helsingin on oltava se kaupunki, joka katsoo vuosikymmenien päähän. Teemme tässä talousarviossa tärkeitä ratkaisuja ilmaston, koulutuksen ja kaupunkilaisten hyvinvoinnin puolesta. Vihreä valtuustoryhmä puoltaa vuoden 2019 talousarvion hyväksymistä.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsinki ja sen palvelut ovat olemassa kaupunkilaisia varten. Helsingin kasvu on ollut viime vuosina erityisen voimakasta. Tämä asettaa kaupungille suuren haasteen väestönkasvun vauhdissa mukana pysymisessä ja kestäväen kehityksen turvaamisessa. Erityisesti lasten, nuorten ja ikäihmisten palvelut vaativat huomiota. Päiväkotirakennuksia, urheilukenttiä ja terveyskeskuksiin henkilökuntaa. Näitä kaikkia tarvitaan lisää, kun Helsinki rakentaa lisää asuntoja ja väkimäärä kaupungissa kasvaa. Sosialidemokraattien valtuustoryhmä on tyytyväinen, että sosiaali- ja terveyspalveluihin suunnataan suurin osa ensi vuoden lisämäärärahoista. Toiveenamme on, että Helsinki pystyy Stadin ikäohjelman päivittämisessä asettamaan itselleen kunnianhimoisemmat tavoitteet ikäihmisten palvelujen parantamisessa – niin kotihoidon palvelujen kuin myös terveysasemien saatavuuden osalta.

Helsingin budjetissa näkyy vahva SDP:n kädenjälki. Kaupunki päättää suunnata 2 miljoonan euron määrärahan toisen asteen maksuttomuus-

14.11.2018

den edistämiseen. Tämän lisäksi Helsinki esittää valtiolle, että pääkaupunkiseudusta tehdään maksuttoman toisen asteen koulutuksen kokeilualue. Helsinki toimii tässä kuten monessa muussakin asiassa: on edelläkävijä ja näyttää suuntaa muulle Suomelle. On kyse sitten subjektiivisen päivähoito-oikeuden turvaamisesta tai terveystakeskusten poistosta, Helsinki on omilla päätöksillään kyennyt parantamaan kaupunkilaisten tasa-arvoa.

Sosialidemokraattien valtuustoryhmä piti tärkeänä, että toisen asteen maksuttomuuteen suunnattu määräraha ei ole pois koulujen resursseista, ja nyt tämä tavoite toteutuu. Koulutuksen tasa-arvo on tavoite, jonka eteen täytyy tehdä töitä jokaisen sukupolven kohdalla. Maailma on muuttunut, eikä pelkkä peruskoulu enää takaa nuorelle työllistymistä. SDP on pitkään tavoitellut maksutonta toista astetta ja oppivelvollisuuden pidentämistä. On selvää, että koulutuksen tasa-arvon edistäminen pitäisi toteuttaa valtakunnan tason ratkaisulla, ja siksi maksuttomasta toisesta asteesta tulee tehdä kansallinen päätös.

Kaupungin budjetissa huomioidaan myös keskustakirjasto Oodin avautuminen ja varmistetaan, ettei Oodi vähennä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan palveluja, kuten kirjasto-, kulttuuri- ja liikuntapalveluja. Helsinkiläiset ovat pitkin syksyä olleet yhteydessä ja kertoneet huolestaan nuorisotalojen, lähikirjastojen ja liikuntapaikkojen tulevaisuudesta. Kaupunkilaisille tärkeiden palvelujen puolustaminen kannatti – jääkenttien jäädyttäminen jatkuu ja kirjastojen aukioloajat säilyvät nykytasolla.

Helsingin ensi vuoden budjetissa näkyy myös SDP:n vahva halu parantaa lähiöiden viihtyisyyttä. Samaan aikaan kun Helsingissä rakennetaan uusia kaupunginosia muun muassa Kalasataman ja Jätkäsaaren myötä, on tärkeää, että kaupunki kehittää myös vanhempien kaupunginosien viihtyisyyttä ja palveluja. Ensi vuonna käynnistyy Itäkeskuksen kaupunginosan kehittämistyö, jonka osana tehdään myös Itäväylän ja Kehä I:n risteysalueen liikennesuunnitelma. Itäkeskus on koko Itä-Helsingin keskus ja liikenteen solmukohta. Itäkeskuksen kehittäminen entisestään keskustamaisemmaksi alueeksi lisää alueen viihtyisyyttä ja parantaa palvelutarjontaa. On hienoa, että tässä päästään ensi vuonna käyntiin.

Helsingin hyvän tuloksen on saanut aikaan kaupungin henkilöstö, joka on pitänyt huolta siitä, että helsinkiläisten lapsista pidetään huolta päiväkodeissa ja nuoret saavat päivittäin lämpimän ruoan kouluissa. On tärkeää, että kaupungin henkilöstö on huomioitu budjetissa. Helsinki jatkaa palkkaohjelmaansa yhteistyössä kaupungin työntekijöiden kanssa, ja jatkotyössä arvioidaan palkkojen vaikutuksia esimerkiksi työntekijöiden rekrytointiin. Helsingissä on kalliit asumismenot ja sen tulee nä-

14.11.2018

kyä myös palkoissa. Kaupunki ei voi jäädä palkoissa jälkeen muista pääkaupunkiseudun kunnista.

Kaupunkilaiset odottavat päättäjiltä lähipalveluista huolehtimista. Helsingin ensi vuoden budjetin myötä kaupunki pystyy varmistamaan nämä palvelut. Näin budjetissa toteutuu oikeudenmukainen tasapaino. Sosialidemokraattien valtuustoryhmä kannattaa vuoden 2019 talousarvion hyväksymistä ja kiittää muita ryhmiä rakentavista neuvotteluista.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

“Onpa upea mänty.” Nämä sanat lausui viime kesänä eräs helsinkiläinen vanhus. Tämä 81-vuotias nainen oli päässyt raittiiseen ilmaan ensimmäistä kertaa viikkoihin, kun omainen vei hänet pyörätuolissa ulkoilemaan. Vanhus kiinnitti huomiota suureen puuhun, sillä hän ei ollut nähnyt sellaista pitkään aikaan. Moni meistä ei edes huomaisi tuota arkista näkyä, mutta hänelle männyn näkeminen oli luksusta. Tämän vanhuksen sanoihin kiteytyy paljon helsinkiläisten palveluista. Tarjomme niiden avulla kaupunkilaisillemme turvaa ja huolenpitoa, mutta aina palvelut eivät yllä tasolle, jolla erityisesti hauraimmassa asemassa elävät saavuttaisivat riittävän hyvän elämänlaadun. Tässä salissa tuskin kukaan on eri mieltä siitä, että jokaisella vanhuksella pitäisi olla mahdollisuus säännölliseen ulkoiluun. Tämän tositarinan vanhuksella sitä ollut aiemmin kotihoidossa eikä ole tällä hetkellä palvelutalossa. Hänen elämänlaatunsa ei ole sillä tasolla kuin hyvinvointivaltiossa kuuluisi.

Meille Helsingin päättäjille ei saa riittää, että pidämme vanhukset ja lapset hengissä. On pyrittävä enempiin. Jokaisella vanhuksella on oikeus muiden ihmisten kohtaamiseen, turvallisuudentunteeseen ja maukkaaseen ruokaan. Jokaisella lapsella puolestaan on oikeus laadukkaaseen varhaiskasvatukseen riittävän pienessä ryhmässä tuttuja aikuisten seurassa. Perheiden pitää saada yhtä lailla käytännön apua kotiin kuin tukea kasvatuspulmiin, jos omat voimat meinaavat loppua.

Hyvät valtuutetut.

Helsinki ja sen budjetti ovat asukkaita varten, ei toisin päin. Tämä ajatus ohjasi Vasemmistoliiton kaikkia vaatimuksia budjettineuvotteluissa. Meille tärkeää on, ettei palveluista yritetä selvittää mahdollisimman halvalla, vaan että pyrimme tuottamaan yhä parempaa elämää kaupunkilaisille. Se on mahdollista, sillä Helsingin taloustilanne on ollut pitkään

14.11.2018

hyvä. Budjettineuvotteluissa otettiin pieniä askelia kohti parempaa elämää Helsingissä. Me iloitsemme kovasti siitä, että ehdotuksemme rakentaa uusia liikuntapaikkoja koulujen pihoille hyväksyttiin. Tämänhetkiset puutteet oppimateriaalissa päätettiin korjata. Lisäksi rahaa ohjataan erityisopettajien ja koulunkäyntiavustajien lisäämiseen, mikä auttaa kaventamaan oppimiseroja. Nämä hyvät päätökset ovat mahdollisia osin siksi, että saimme virkahenkilöiltä ja lautakunnilta aiempaa paremmin tietoa toimialojen tarpeista. Haluamme kiittää lämpimästi siitä. Kiitämme myös muita ryhmiä hyvästä yhteistyöstä budjettineuvotteluissa.

Neuvotteluiden yksi tärkeimmistä saavutuksista oli sote-määrärahojen kasvattaminen pormestarin budjettiesityksestä, joka oli leikkaava. Jo nyt hoitajat tinkivät ruokatauoista ja tuntevat päivittäin tuskaa siitä, etteivät pysty antamaan tarpeeksi hyvää hoitoa. Jo nyt perheneuvolaan tai mielenterveyshoitoon pääsyä pitää odottaa. Siksi leikkaamiseen ei kerta kaikkiaan ole enää varaa. Olemme huojentuneita, että soteleikkauksia paikattiin ja rahaa ohjataan nyt lasten ja nuorten mielenterveyspalveluihin, tuetun asumisen jonojen purkamiseen ja vanhusten kotihoitoon. Silti on selvää, että tämä budjetti jättää paljon parantamisen varaa. Selviämme juuri ja juuri heikentämättä palveluita nykyisestä, mutta suurta tavoitetta, yhdenvertaisesti hyvää elämänlaatua jokaiselle, emme näin vielä saavuta. Vasemmistoliitto hyväksyy budjettineuvotteluiden tuloksen, joka on aina kompromissi. Kuitenkin niin opetukseen, vanhustenhoitoon kuin lähiöiden harrastusmahdollisuuksiinkin jää vielä paljon korjattavaa.

Hyvät valtuutetut.

Juuri nyt meidän on kyettävä selviämään aikakautemme suurimmasta vaaran paikasta, ilmastonmuutoksesta. Aikaa jahkailuun ei ole, vaan tarvitaan konkreettisia, kunnianhimoisia tekoja. Suomen pääkaupunkina Helsingillä on ilmastotyössä aivan erityinen rooli. Oli tärkeää saada kirjattua budjettiin, että Helsinki tulee tekemään kunnianhimoista ilmastopolitiikkaa. Meillä on suuri vastuu tehdä riittävän nopeita ja tehokkaita ratkaisuja, kun Hiilineutraali Helsinki -ohjelmaa ryhdytään toteuttamaan. Me emme halua maailmaa, jossa männyn näkeminen on luksusta aivan kaikille.

Vaikka budjetti juuri ja juuri turvaakin välttämättömät palvelut, me Vasemmistoliitossa toivomme, että tulevana vuosina myös muut puolueet suhtautuvat niiden kehittämiseen kunnianhimoisemmin. Maailman toimivin kaupunki on toimivin vain, kun aivan kaikki sen asukkaat voivat hyvin. Helsingillä on täydet mahdollisuudet tarjota kaikille asukkailleen hyvä elämä heidän iästään, terveydestään, äidinkielestään tai varalli-

14.11.2018

suudestaan riippumatta. Tämä ei kuitenkaan tapahdu itsestään, vaan vaatii työtä ja rahaa. Oikeus nähdä mäntyjä, hengittää raikasta ilmaa, käydä laadukasta koulua tai päiväkotia ja saada elämän notkahduksen hetkinä apua sosiaaliin tai terveydellisiin ongelmiin kuuluu kaikille, ei harvoille. Sen eteen me Vasemmistoliitossa tulemme tekemään töitä myös jatkossa.

Ledamoten Rantala

Värderade ordförande.

Helsingfors' välskötta ekonomi är grunden för ett hållbart välfärdssamhälle. Denna konsekventa och långsiktiga politik måste fortsätta, och budgetförslaget för 2019 ger en bra bas för det.

Työllisyyden parantaminen ja nuorisotyöttömyyden vähentäminen ovat tavoitteenasettelun kärjessä. Elämme paraikaa nousukauden huippua, ja ennusteet kertovat, että kasvu tulee jatkossa todennäköisesti hidastumaan. Emme siksi voi luottaa vain markkinoiden vetoon, vaan meidän on tehtävä myös kaupunkina kaikki mahdollinen työllisyyden eteen. Oleellista on investointien houkuttelevuus, yritysystävällisyys, kansainvälisyys sekä toimivat työllisyyspalvelut. Maria-kampuksen startup-keskus ja yritysyhteistyön saavutukset ovat toimivia esimerkkejä, mutta lisää tarvitaan.

Helsingin on myös oltava hyvä ja houkutteleva työnantaja. Tämä vaatii meiltä motivoivaa johtajuutta, monipuolisia uramahdollisuuksia, oikeutta tehdä työnsä hyvin sekä saada työstään reilu korvaus. RKP tukee voimakkaasti sovittuja palkankorotuksia muun muassa lastentarhanopettajien osalta. Tämä on kuitenkin vain alku. Kaupungin toiminnan selkärangan muodostavat naisvaltaiset palvelualat ansaitsevat arvonantomme puheiden lisäksi myös rahassa. Ellemme onnistu näiden ryhmien työolosuhteiden kehittämisessä, kauniit tavoitteemme paremmasta integraatiosta, toimivista oppimispoluista ja lasten sekä nuorten syrjäytymisen ehkäisystä uhkaavat jäädä sanahelinäksi. Palkkakehityssuunnitelma on todella tärkeä.

Kolmantena haluamme nostaa esiin kasvavan kaupungin infrastruktuurin kehittämisen. Palvelut eivät ole monin paikoin pysyneet perässä, kun uusia alueita on rakennettu tai vanhoja alueita kehitetty ja ihmiset ovat niille muuttaneet. Päivähoidon ja koulutuksen saatavuuden ja laadun merkitys niin lasten välisen tasa-arvon kuin työllisyyden ylläpidon näkökulmasta on oleellinen, ja siten investointeja tarvitaan. Rakentamisen laatu niin opetus- kuin muissa tiloissa on myös keskeinen huolen-

14.11.2018

aihe. Sisäilma- ja muut ongelmat kiinteistöjen laadussa tulee ottaa vakavasti. Tämä vaatii vuoropuhelua rakennusyhtiöiden kanssa sekä tiukkoja vaatimuksia ja seuraamuksia.

Ilmastokysymys ratkaistaan kaupungeissa. Myös tässä haluamme Helsingin kulkevan globaalissa kärjessä. Toimiva joukkoliikenne, fossiilisten polttoaineiden käytön nopea alasajo sekä energiatehokkaiden ratkaisujen suosiminen niin rakentamisessa kuin muussa toiminnassa ovat keskeisiä painopisteitä, kun siirrymme kohti hiilineutraalia Helsinkiä. Ilmastoviisat ratkaisut eivät myöskään ole pelkkiä kuluja, vaan myös vetovoimatekijöitä ja uuden työn luojia.

Maahanmuuttajaväestön integroiminen on merkittävä mahdollisuus, vaikka haasteitakin on. On oltava realistinen mahdollisuus integroitua myös ruotsiksi Helsingissä, ja tämä vaatii johdonmukaista työtä sekä viiranomaisten myötävaikutusta. Toivotammekin tervetulleeksi sovitut lisäsatsaukset tähän toimintaan.

Värderade ordförande.

De grupper som är speciellt utsatta eller där servicen fallerar måste få mera stöd. SFP är tillfreds med de tilläggsatsningar som överenskommit mellan de fem största fullmäktigegrupperna i stadsstyrelsen.

Seniorerna och deras service är ett viktigt område. En fungerande och närvarande hemvård ska vara ett fokusområde, och vi understryker igen att det måste fungera på svenska i hela staden. Tyvärr får vi alltför många rapporter om att det inte fungerar, och sektorn har ett stort ansvar att följa upp detta. Det ska finnas tid för extrasamtal, för medmänsklighet, inte bara för dom allra mest nödvändiga sakerna.

De tilläggsresurser som tillkom i stadsstyrelsen för kultur- och fritidssektorn var avgörande för att trygga sektorns verksamhetsförutsättningar också när det fantastiska Ode öppnar sina dörrar och hyreskostnaderna stiger. Idrottsplatsbyggandet och näridrottsplatserna prioriteras, och det är värdefullt. När det byggs i närheten eller i samband med skolorna så uppmuntras barn och unga till motion. Detta är ett viktigt förebyggande arbete för satsningar på idrott och motion är satsningar i framtiden.

Helsingfors har en mycket ambitiös strategi inom utbildningssektorn, och som huvudstad och landets ekonomiska motor ska vi alltid sätta ribban högt, och inte erbjuda bara ett minimum. Det märker vi när vi ser på småbarnsfostran och andra stadiet. SFP vill också ha ökade sats-

14.11.2018

ningar på gymnasiernas timfördelning och kvaliteten inom yrkesutbildningen.

Värderade ordförande.

I Helsingfors skapar vi resultat genom ett öppet och inkluderande politiskt samarbete mellan partierna. Vi tackar tjänsteinnehavarna för det viktiga beredningsarbetet, och de övriga partierna som deltagit till att detta budgetförslag nu kan läggas framför fullmäktige, och föreslår att budgeten godkänns.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingillä menee tällä hetkellä hyvin. Verotulojen kehitys on tänä vuonna ollut ennakoitua parempaa ja kunnallisveron tuotoksi on arvioitu 70 miljoonaa odotettua enemmän. Tulos on erittäin hyvä, ja kaupungin talouskehitys osoittaa, että vuosi sitten tehty päätös kunnallisveroprosentin laskemisesta oli askel oikeaan suuntaan.

Perussuomalaisten linjana on asettaa Suomen ja suomalaisten hyvinvointi etusijalle niin valtakunnallisella kuin kunnallisellakin tasolla. Haluamme tarjota uuden, paremman ja oikeudenmukaisemman suunnan, joka edellyttää uudenlaista ajattelua ja rakenteellisia uudistuksia vallitsevien epäkohtien korjaamiseksi ja kansalaisia jakavan eriarvoistumiskehityksen pysäyttämiseksi.

Vaikka talouskasvu tulee arvioiden mukaan jatkumaan myös ensi vuonna, on taloussuhdanteen huippu jo saavutettu, ja talouskasvu tulee hidastumaan. Verorahoja ei riitä tuhlattavaksi ihan mihin tahansa, ja tulevina vuosina tarvitaankin tiukempaa talouskuri. Emme voi lähteä leikkiin, jossa kaikesta kivasta halutaan tehdä maksutonta kaikille sosialismin hengessä. Kaiken maksaa lopulta joku, ja leväperäisesti tarjotut maksuttomat palvelut ovat joltakulta muulta pois. Tulisi ymmärtää, että nämä näennäisesti maksuttomat palvelut rahoitetaan tulonsiirtoina tavallisen duunarin tilipussista.

Samaan aikaan, kun kivoja maksuttomia palveluita halutaan laajentaa omien intressiryhmien kosiskelemiseksi, ne ryhmät, jotka oikeasti tarvitsivat yhteiskunnan tukea, on unohdettu. Sosiaali- ja terveystoimen budjettikehykseen on jäämässä edelleen 7 miljoonan euron vaje, mikä tarkoittaa sitä, että samaan aikaan, kun puuhastellaan maksuttoman

14.11.2018

ehkäisyn ja maksuttoman toisen asteen parissa, leikkauksia sote-palveluihin on tiedossa.

Viime viikolla valtuuston istunnossa vähäosaisten hätään suhtauduttiin vähättelevästi, jopa naureskellen. Samaan aikaan, kun ruoka-apuun ei liikene 50 000 euron lisäpanostusta, halutaan kaikille toiseen asteen opiskelijoille ostaa veronmaksajien piikkiin maksuttomat tietokoneet ja tuhlata tähän 4 miljoonaa euroa, vaikka moni opiskelijoista tulee hyvä-tuloisista perheistä ja opiskelijoilla on tietokoneet omasta takaa. Me esitimme 500 euron palveluseteliä pienituloisten helsinkiläisperheiden käyttöön digitalisoidun oppimisympäristön toteuttamiseksi. Tämä järkevä ja veronmaksajien rahoja säästävä vaihtoehto ei kuitenkaan saanut muiden ryhmien kannatusta. Perusteluna sille, että kaikesta pitää tehdä ilmaista kaikille, on esitetty sitä, ettei kenenkään tarvitsisi kokea sitä häpeää, että pyytää tukea todelliseen tarpeeseen. Me emme näe, että tämä olisi häpeällistä. Verovaroja halutaan myös käyttää laittoman toiminnan, huumeiden käytön, edistämiseen. Samaan aikaan oikeasti vähäosaisten tarpeisiin ei kuitenkaan riitä rahaa. Tällainen priorisointi on epäoikeudenmukainen ja täysin järjetön.

Kun Helsingissä puhutaan syrjäytymisen ehkäisystä, kyse on lähes aina siitä, että halutaan joko tukea maahanmuuttajia positiivisen diskriminaation rahoitusta lisäämällä tai pahimmillaan edistää ihmisten mahdollisuuksia oman terveytensä tuhoamiseen tekemällä huumeiden käytöstä helpompaa. Sen sijaan vähäosaiset ja syrjäytyneet kantasuomalaiset unohdetaan. Talousarvioehdotuksessa ja budjettisovussa ei otettu myöskään riittävän hyvin huomioon tavallisia, veroja maksavia helsinkiläisiä. Riittämättömän sote-rahoituksen ohella rahoitusta lisättiin ruotsinkieliseen kotoutukseen ja maahanmuuttajien sosiaalityöntekijöihin, mikä lisää eriarvoisuutta palvelujen saatavuudessa. Kotoutuspalveluiden lisäämisen sijasta tulisi lisätä maahanmuuttajien vastuuta omasta kotoutumisestaan. Kielen oppiminen on avainasemassa suomalaisessa yhteiskunnassa toimimiseen, opiskeluun ja työntekoon. Vähemmän tulkkipalveluita, enemmän kielikoulutusta.

Perussuomalaiset katsovat, että talousarvion painopisteet ovat väärät. Keskuskirjastohankkeen hyväksymisen ehdoksi asetettuja säästöjä kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialaan ei tehty. Perussuomalaiset olisivat siirtäneet sote-toimialan tarvitsemat rahat kirjastohankkeen vuotuisista käyttökustannuksista ja käyttänyt rahat paljon tärkeämpään tarkoitukseen, muun muassa lisäämällä resursseja vanhustenhoidossa ja omaishoitopalveluissa.

Perussuomalaiset kantaa suurta huolta myös liikennejärjestelmämme toimivuudesta. Liikenneyhteyksien toimivuus lentokentän suuntaan on

14.11.2018

vaarantumassa Tuusulanväylän kaupunkibulevardihankkeen takia, ja hanke tulisikin jättää jäihin, kunnes nopeat yhteydet keskustasta kentälle takaava lentorata mahdollisesti joskus valmistuu. Erityistä huomiota tulisi jatkossa kiinnittää myös katutöiden valmistumisaikatauluihin. Ei voi olla niin, että suuri osa keskustasta on jatkuvasti tietyömaana ja työmatkalaiset liikennevälineestä riippumatta ovat jumissa ruuhkissa.

Ryhmämme esitti useita painotusmuutoksia kaupungin rahankäyttöön. Olisimme halunneet korjata koulujen ja päiväkotien sisäilmaongelmat sekä panostaa korjausrakentamiseen ja rakennusvalvontaan. Olisimme halunneet parantaa omaishoitajien asemaa, vammaispalveluita ja varmistaa ruuan vähävaraisten pöytään. Nämä huudot kaikuivat kuuroille korville. Samaan aikaan Helsingistä halutaan tehdä koko maailman sosiaalitoimisto, joka palvelee kaikkia muita paitsi tavallista vähäosaista suomalaisia. Tästä syystä emme voi tukea talousarvion hyväksymistä esitetyssä muodossa. Olenkin tehnyt asiasta vastaehdotuksen, joka on luettavissa kokousjärjestelmässä.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Keskustan valtuustoryhmä on pääosin tyytyväinen ensi vuoden talousarvioesityksen päälinjoihin, ja totean, että kaupunginhallituksen käsittelyssä tehdyt lisäykset ovat hyviä ja välttämättömiä budjettipohjan päälle. On kuitenkin aivan selvää, että lisäeuroille olisi käyttöä vielä ehdotettua enemmänkin muun muassa ikääntyneiden hoivassa ja erityisesti kotihoidon parantamisessa, nuorten mielenterveystyössä, perusopetuksessa erityisesti kirja- ja muissa perusmateriaalihankinnoissa ja varhaiskasvatuksessa. Helsingin taloustilanne on onneksemme nyt hyvä, ja kuten vuosi sitten tältä paikalta totesin, ryhmämme arvioi, että kunta-verotulot kasvavat ja ylittävät budjetoidun, vaikka laskimme veroprosenttia. On hienoa, että näin on käynyt.

Helsinki ja Helsingin palvelut ovat periaatteessa samanlaiset kaikille kaupunkilaisille. Tästä huolimatta asukkaiden kokemus ja arki on kovin erilaista. Iso osa helsinkiläisistä kokee arkensa hyväksi ja sujuvaksi, mutta samaan aikaan liian monella helsinkiläisellä ei mene vieläkään hyvin. Keskustan ryhmä on erityisen huolissaan pienituloisten helsinkiläisten, niin yksinelävien, pariskuntien kuin perheidenkin selviytymisestä. Huolestumme on vahva erityisesti syrjäytymisuhan alla olevista lapsista ja nuorista. Erityisen tärkeää on huolehtia siitä, että perheiden perus-

14.11.2018

palveluiden, kuten äitiys- ja lastenneuvolatyön, perheiden kotipalveluiden ja lastensuojelun, kouluterveydenhuollon ja oppilashuollon, eroperheiden tuen ja muiden perheiden tukijärjestelmien ja nuorisotoimen resurssit ovat riittäviä.

Liian moni helsinkiläinen nuori sanoo, että hän ei voi hyvin. Lasten ja nuorten mielenterveystyö vaatii sekä osaamista että resursseja. Työntekijöillä on oltava aikaa jokaisen asiakkaan kohtaamiseen ja kuunteeluun, jotta luottamuksellinen asiakassuhde voi syntyä ammattilaisen ja asiakkaan välille. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyssä henkilökohtainen tuki, yksikin pysyvä aikuissuhde – oli se sitten koulussa, sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa tai nuorisotoimessa – voi olla ratkaisevan tärkeä nuoren tulevaisuuden kannalta. Maksuttoman varhaiskasvatuksen ja toisen asteen edistäminen ovat tärkeitä tekoja syrjäytymisen ehkäisyssä.

Helsingin on hoidettava hyvin hoitoa tarvitsevia ihmisiä riippumatta heidän iästään, elämäntilanteestaan ja tulotasostaan. Meidän on kuitenkin kyettävä siirtämään yhä enemmän painopistettä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen ja toimintakyvyn ylläpitämiseen ja parantamiseen. Tämä on jokaisen toimialan yhteinen tehtävä. Budjettiesitys sisältääkin näkyvästi ja myös näkymättömästi lukuisia isompia ja pienempiä toimia, jotka tähtäävät tämän tavoitteen toteutumiseen. Kulttuuri- ja vapaa-ajan toimialan lähes kaikki toiminta on hyvinvointia edistävää ja terveyttä lisäävää. Toimialan toiminnan saavutettavuutta on kuitenkin parannettava niillä kaupungin alueilla, joilla se on tällä hetkellä heikompaa. Maksuttomien ja edullisten palveluiden tarve on erityisen suuri alueilla, joissa asuu pienituloisempia helsinkiläisiä. Meidän on tämä syytä muistaa lautakuntatasolla myös päätöksiä tehdessämme.

Yksi merkittävä asia terveyden edistämässä ovat turvalliset työ- ja opiskeluympäristöt. Odotamme, että budjettikirjassa luvattu kiinteistöstrategia laaditaan viivyttämättä ja kaupungin omistamien tilojen tarpeellisiin korjauksiin ryhdytään mahdollisimman pian. Havaituista sisäilmaongelmista ja niiden korjauksista on myös tiedotettava avoimesti tiloissa työskenteleviä ja tilojen muita käyttäjiä. On toki todettava, että budjettikirja sisältää lukuisia tärkeitä investointeja, jotka mahdollistavat turvallisemman toimintaympäristön.

Yhtä oleellisen tärkeää kuin olemassa olevien tilojen kunnostus on parantaa rakenteilla ja peruskorjattavana olevien tilojen rakentamisaikaisia valvontaa ja rakentamisen laatua. Viime valtuustossa käyty keskustelu Oulunkylän ala-asteen sisäkaton romahtamisesta osoitti, että tästä on valtuustossa varsin laaja yhteinen tahtotila. Ensi vuoden budjettikirjassa luvataan myös, että sisäilmakorjauksista aiheutuvat investoinnit

14.11.2018

eivät nosta tiloista perittävää käypää vuokraa. Tästä on pidettävä ehdottomasti kiinni. Tämä ei saa kuitenkaan tarkoittaa jatkossakaan sitä, että sisäilmakorjaukset laitetaan investointilistan häntäpäähän, koska ne eivät tuottaisi lisää vuokratuloa.

Arvoisa puheenjohtaja.

Budjettiesityksessä esitetään kotihoidon tuen Helsinki-lisän poistamista perheiltä, joiden nuorin lapsi on yli 2-vuotias. Toteutuksen aikataulu on erityisen ikävä. Päätös tulee tyrmistyttämään monet helsinkiläiset perheet parin kuukauden päästä, kun tammikuun kotihoidon tuki tulee maksuun. Jos tällaisia leikkauksia halutaan tehdä, ne pitäisi tehdä pidemmällä siirtymäajalla, jotta perheet voisivat varautua asiaan. Helsinki-lisän poiston olisi pitänyt astua voimaan esimerkiksi 1.8. Lisän poisto on merkittävä, pahimmillaan jopa 30 % leikkaus tukeen. Epäilemme, että säästöt eivät toteudu arvioidun suuruisina 2,8 miljoonana, kun kaikki vaikutukset otetaan huomioon. Lisän poisto lisännee merkittävästi päivähoiton kysyntää ja toimeentulotukimenoja ja myös työttömyysturvamenoja, kun osa kotivanhemmista ilmoittautuu työttömäksi. Tässä yhteydessä olisikin lisättävä työllistymistä edistäviä toimenpiteitä erityisesti niille vanhemmille, jotka ovat olleet pitkään pois työelämästä ja joiden koulutustaso on matala. Teen tästä ponnin.

Hyväksyessään talousarvion vuodelle 2019 kaupunginvaltuusto edellyttää, että seurataan laajasti kotihoidon tuen kuntalisän rajaamisen vaikutuksia ja selvitetään vapaaehtoisten työllistymistä edistävien toimien kohdistamista pitkään kotona olleille vanhemmille.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Saamme olla iloisia työttömyyden vähenemisestä ja erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden vähenemisestä. Työttömyys haavoittaa vakavasti jokaista perhettä, joka vähänkään pitempään joutuu sitä kärsimään. Kun ihmisillä on töitä, heillä on myös varaa ostaa se, mitä he tarvitsevat. Kulutuskysyntä pysyy hyvänä ja sosiaalikulutukset laskevat. Työllisyys onkin kansanomaisen mittari maan taloustilanteelle. Vuoden 1980 Yhdysvaltain presidentinvaaleissa Ronald Reagan kiteytti sattuvasti maan taloustilanteen toteamalla: "Taantuma on sitä, että naapurisi joutuu työttömäksi. Lama on sitä, että sinä joudut työttömäksi". Yhteiskunnan keskeinen tehtävä on pitää hyvää huolta työllisyydestä.

14.11.2018

Kristillisdemokraatit haluavat taloustilanteen parantuessa jakaa lisääntyvät taloudelliset voimavarat osittain verojen tai maksujen alentamiseen, osin palveluiden parantamiseen ja osin lainan lyhentämiseen. Tällä tavalla toimiessamme parannamme ihmisten hyvinvointia tasapainoisesti ja selviämme heikommankin taloustilanteen yli. Kaupungin velkakanta näyttää taloussuunnitelman aikana maltillisesti kasvavan. Tämä on valitettavaa, koska hyvän taloustilanteen aikana olisi syytä saada absoluuttinenkin velkamäärä vähenemään, jotta laskusuhdanteessa olisi paremmin elvytysvaraa. KD:n valtuustoryhmä kannattaa toimintojen tehostamista, mutta korostamme edelleen sitä, että meno-leikkaus ei automaattisesti ole toiminnan tehostamista. 0,5 %:n meno-leikkaus on 0,5 %:n tehostamista vain, jos vastaavat palvelut ja vastaava palvelutaso saavutetaan halvemmalla.

Korostamme tarvetta pitää huolta kaupungin omistuksista. Koulujen, päiväkotien, sairaaloiden ja muiden julkisten rakennusten hyvästä kunnosta tulee pitää huolta. Opettajien, koululaisten, varhaiskasvattajien, lasten ja hoitohenkilökunnan tulee saada työskennellä terveellisessä ympäristössä. Korjausvelkaa tulee määrätietoisesti pyrkiä vähentämään. Merkittäviä taloudellisia vahinkoja syntyy asioiden heikon hoitamisen seurauksena. Aina eivät rakennusten suunnittelu, rakentaminen ja ylläpito ole olleet hyväksyttävällä tasolla. Näistä virheistä on maksettu paljon. Valitettavasti näin aiheutuneet tarpeettomat kustannukset ovat jostakin muualta pois.

Periaatteessa lähes kaikki ymmärtävät, että kaikista kaupunkilaisista tulee pyrkiä pitämään huolta. Yksi erityisen huonossa asemassa oleva ryhmä on vahvoja huumeita käyttävien ryhmä. Heidän huonosuaisuutensa aiheuttaa paljon turvattomuutta muillekin kaupunkilaisille. Tämän takia on ensiarvoisen tärkeää, ettei kenenkään auttaminen huumeekoukusta vapauteen kaadu resurssipulaan. Siihen, että meillä ei olisi tarjota apua kaikille niille, jotka ovat sitä valmiita vastaanottamaan. Tämän johdosta teen seuraavan toivomusponsiehdotuksen:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen Helsingin kaupungin talousarvioksi vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2019–2021 kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuuksia pitää huolta riittävien resurssien varaamisesta huumevieroitukseen, jotta apua tarvitsevia voidaan auttaa ilman tarpeetonta viivytystä.

Kannatan myös valtuutettu Peltokorven ponsiehdotusta. Kristillisdemokraattien valtuustoryhmä kannattaa talousarvioehdotuksen ja taloussuunnitelmaehdotuksen hyväksymistä.

14.11.2018

Valtuutettu Aro

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitämme pormestaria ja kaupunginhallitusryhmiä budjettiesityksestä ja mahdollisuudesta keskustella siitä tänään. Feministinen puolue ei ole tänä vuonna ollut mukana neuvottelemassa siitä eikä budjetin raamista. Tänä vuonna emme olleet myöskään muiden ryhmien kuultavana asiasta.

Budjetissa on paljon hyvää ja innostavaa. On kuitenkin kiistaton jo talousarvioesityksen alkusivuilla aukikirjoitettu tosiasia, että toteuttaakseen monet innostavat ja uudet hankkeet Helsinki leikkaa määrärahoja kaupunkilaisten peruspalveluista. Helsingin väestö kasvaa, mutta palveluiden määrä ja laatu vähenee suhteessa kaupunkilaisten kasvavaan määrään. Feministinen puolue katsoo, että esitetty talousarvio vaarantaa kaupunkilaisille tärkeiden peruspalveluiden laadun ja riittävyyden. Näemme sen johtuvan budjetille annetusta liian ahtaasta raamista, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa olevien ryhmien kesken keväällä. Annettu budjettiraami sitoi lautakuntien kädet tavalla, joka pakotti viranhaltijat ja lautakunnat esittämään ylimitoitettuja leikkauksia kaikille toimialoille. Vaikka kaupunginhallitusryhmät saivat nyt syksyn neuvotteluissa sovittua talousarvioon tärkeitä parannuksia raamin puitteissa – ja kiitos heille siitä – on budjetti yhä liian tiukka. Leikkauksilla on todellisia tuntevia vaikutuksia kaupunkilaisten arjessa.

Olemme erityisen huolissamme lastensuojelun ja kotihoidon pysyvistä alimitoituksesta ja palveluihin jälleen tehtävistä kiristyksistä. Haluaisimme, että maailman toimivimmassa kaupungissa ei tarvitsisi jatkuvasti lukea lehtiotsikoita inhimillistä tragediaista, jotka ovat seurausta aliresursoiduista sosiaali- ja terveyspalveluista. Olemme huolissamme myös nuorten syrjäytymisestä ja ylisukupolvisesta lapsiköyhyydestä, huolimatta siitä että kaupunki ohjaa rahoja erilliseen hankkeeseen syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Syrjäytymistä ei ehkäistä vain projekteilla, vaan sitä ehkäistään ennen kaikkea toimivilla ja riittävillä peruspalveluilla: lapsen arjessa läsnä olemalla varhaiskasvatuksessa, peruskoulussa ja siirtymissä toisen asteen opetukseen sekä ehkäisevällä perhetyöllä, riittävillä kouluterveyspalveluilla, mielenterveyden tuella ja vanhempien ja aikuisuutta lähestyvien nuorten riittävällä toimeentulolla. Esitetty budjetti leikkaa kuitenkin myös näistä palveluista.

Kritisoimme valmistelun tapaa, jossa ensin määritellään raami ja sitten vasta laaditaan leikkauslistat, jotta toimialojen budjetit saadaan mahdumaan annettuun raamiin. Se ei mielestämme kunnioita viranhaltijoiden asiantuntijaosaamista eikä se kunnioita sitä tehtävää, johon meidät

14.11.2018

kaikki tässä salissa on valittu. Lautakunnissa istuvan poliitikon tehtäväksi jää lähinnä vastustaa kaikkein räikeimpiä leikkauksia. Mielestämme budjetti ei toteuta strategiaa ja etenkin sen pitkäaikaisimpia tavoitteita eriarvoisuuden vähentämisestä ja syrjäytymisen ehkäisemisestä ja hyvinvoinnin lisäämisestä. Olemme pettyneitä myös siihen, että tasa-arvohanke ei käytännössä saanut toteutukseensa riittävästi rahaa lupauksista huolimatta.

Näistä syistä emme ole mukana budjettisovussa ja esitämme budjetin palauttamista valmisteluun siten, että sosiaali- ja terveystalolta poistetaan tuottavuustavoite ja lisätään toimialan rahoitusta siten, että lastensuojelun ja kotihoidon pitkään jatkuneet ongelmat saadaan ratkaistua. Siksi esitämme myös seuraavassa asiakohdassa veroprosentin palauttamista takaisin vuoden 2017 tasolle 18,5 %:iin.

Kiitos.

Valtuutettu Pennanen

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Näistä verotuloista eli ensi vuoden talousarviossa ne kasvavat 3,64 miljardista 3,77 miljardiin eli noin 3,7 %. Vähän päinvastoin kuin edellinen puhuja, niin minun mielestäni kunnallisveroa voisi alentaa 18 %:sta 17,5:een, koska silloin verotulot silti kasvaisivat noin 55 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämä olisi silti yli 200 miljoonaa euroa ja lainanotto investointeihin olisi silti maltillista. Tällainen veronalennus stimuloisi sekä Helsingin että Suomen talouskasvua. En kuitenkaan nyt tee tästä ehdotusta, koska arvelen, että se ei mene läpi, vaikka tässä valtuutettu Sazonov antoikin rohkaisevia sanoja siihen suuntaan.

Yksi toinen asia, mikä vaikuttaa talouteen, on työttömyys. Tässä kaupungissa pisimpään työttömänä olleiden työllisyystilanne paranee hitaimmin, eikä kaupungin maksama työmarkkinatuki ole juuri alenemassa työllisyystilanteen yleisestä parantumisesta huolimatta. Jos me saamme kaikkien työssäkäynnin kannattavaksi ja lisäksi aktivoimme pitkäaikaistyöttömiä opiskelulla ja yrittämisellä, niin me saamme oikeasti talouskasvua aikaan. Helsingin on syytä pyrkiä perustulokokeilun alueeksi, jos perustulon pilotointi Suomessa jatkossa laajenee.

Kaupunkiympäristön osalta meillä on asuntotavoite ensi vuodelle 7 000 asuntoa, ja aikaisemminhan näistä tavoitteista on jääty pahasti jälkeen. Siinä on pullonkaula rakentamisen ylimääräisen tarkka säätely suomalaisilla rakennuskorteilla, joka estää ulkomaisten rakennuttajien tuloa

14.11.2018

Suomeen. Tässä säätelyssä pitäisi keskittyä olennaiseen, kuten on tullut esille näitä kosteus- ja homevaurioita. Niitä pitäisi ehkäistä. Rakenteiden kestävyys on myös ilmeisesti ollut huomattava ongelma. Ihan perusasiat. Eli vähemmän säätelyä, enemmän olennaista säätelyä.

Sitten tämän kävelykeskustan osalta, sitä kannattaisi laajentaa, ja olisi hyvä edetä siinä keskustatunnelin eli maanalaisen kokoomakadun selvityksessä nopeasti, koska sitä kautta sitä voidaan todellisuudessa laajentaa.

Minulla oli valtuustoaloite Olympiaterminaalien Satamatalosta kulttuurikäyttöön, joka hävisi yhdellä äänellä. Toivottavasti alueella nyt käynnissä oleva kehitysprojekti saa tuloksia aikaan lähiaikoina eikä siihen mene 10 vuotta.

Tämän hiilineutraalin Helsingin suhteen ydinkaukolämpö on kustannustehokasta pääkaupunkiseudulla jo ennen kuin pienreaktorien sarjatuotanto alkaa, se on VTT selvittänyt. Passiivisesti turvallinen teknologia on hyvä saada Helsingissä käyttöön jo 2026 alkaen, joka on realistinen vaihtoehto, jos vähän kiirehditään asiaa.

Soten osalta minä jaan valtuutettu Vanhasen huolen mielenterveyspalveluiden riittävästä saatavuudesta, eli se pitää varmistaa. Tähän liittyy myös Suomen Mielenterveyseuran organisoima toiminta Lapinlahdessa, eli siellä on Lapinlahden Lähde muun muassa hoitanut mielenterveysasioita. Nyt jos kaupunkiympäristölautakunta myy rakennusoikeutta alueelle, niin siinä olisi syytä varmistaa, että tämä toiminta jatkuu, tämä mielenterveystyö jatkuu. Nämä vanhat tilat kunnostetaan niillä rakennuksista saatavilla rahoilla, eli tämä rakennuttaja sitoutuisi siihen, että se toiminta jatkuu ja rakennukset kunnostetaan.

Kerroin vuosi sitten budjettipuheessa esimerkkejä kaupungin tulevista karttapohjaisista palveluista. Esimerkiksi eläkkeellä oleva taiteilija löytää Helsinki-appsilla tyhjiään olevan liiketilan vesivärimaalauksen opettamiseen tai kadulla hengaava nuori löytää sisätilan, missä voi oikeasti jutella ihan järkevienkin ihmisten kanssa, eikä hengata siellä steissin edessä. Sitten tämä tyypillinen käyttökohde, että kiireinen freelancer löytää keskustasta kokoustilan projektilleen. Mutta tähän voisi nyt lisätä venepaikkojen löytämisen, kaupunkiympäristön suunnitelmien tutkimisen ja sen sovelluksen käyttämisen maksukorttina tai siis korttina, joka yhdistää HSL:n kortin, kirjastokortin ja muut vastaavat. Tämän palvelun tarjoaa tuleva Helsinki-sovellus, ja siihen ollaan liittämässä tilanvarausjärjestelmä Varaamo. Tätä Varaamoä kehitetään kuitenkin kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla, ja kehitykseen myönnettiin lisärahoitusta 1,25 miljoonaa, mutta tätä Helsinki-sovellusta kehitetään kans-

14.11.2018

liassa, eikä siihen ole tiedossa rahoitusta. Nyt olisi olennaista välttää julkishallinnon digiprojektien perinteistä helmasyntiä eli siiloutumista. Tämä Varaamo on tilanvarauspalvelu, jolla ei ole mitään syytä rajoittua kuvan tiloihin, ja Helsinki tekee kehitystä Open Cities Open Source -projektin yhteydessä, johon Tampere on osallistunut. Eli laajennetaan tätä yhteistyötä tähän Cities21-verkostoon, jolloin moni kaupunki jakaa kehityskustannukset ja hyötyy laajemmasta ja paremmin testatusta palvelusta. Tämän vuoksi teen ponsiesityksen.

Hyväksyessään talousarvioesityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet varmistaa Varaamon ja siihen liittyvän avoimen lähdekoodin Helsinki-sovelluksen sekä kaupunginkanslian hallinnoimien järjestelmien yhteisten komponenttien riittävät kehitysresurssit kaikkia toimialoja palvelevalla tavalla.

Piraattien ryhmä kannattaa talousarvion hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Väyrynen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Sain virikkeitä tähän puheenvuorooni julkaisusta ”Helsingin ja Helsingin seudun väestöennuste 2018–2050”. Tämä on valtuutetuille jaettu. Pormestari puheenvuorossaan mainitsi, että ennusteen mukaan vuonna 2025 väkiluku nousisi 700 000:een. Tästä julkaisusta käy ilmi, että nopean kasvun ennusteen mukaan vuonna 2050 väkiluku olisi 860 000 eli 210 000 nykyiseen verrattuna enemmän, ja hidastuvan kasvun vaihtoehdossakin olisi 60 000 henkilön asukkaan kasvu. Se, mikä tässä kaupungissa on pahasti pielessä, on se, että näitä ennusteita käytetään tavoitteina. Tässä on filosofinen virhe, ja toivon, että valtuutetut tätä kysymystä pohtivat. Nyt tuskaillaan, kuinka vaikeaa on toteuttaa tätä tavoitetta, että pitää 7 000 asuntoa vähintään rakentaa vuodessa. Harmittellaan, että luontokohteita ja kulttuuriympäristöjä tuhotaan, kun pitää rakentaa niin paljon lisää. Palvelujen kehittämisessä on vaikeuksia, kun väkiluku kasvaa niin nopeasti, ja kaikki maksaa.

Sitten meillä on ongelma kasvuun tähtäävistä investoinneista. Muistan elävästi vuoden 2007, jolloin silloinen YTV:n johtaja Hannu Penttilä tuli minulle valtioneuvoston jäsenenä esittelemään näitä kasvuennusteita ja kertomaan, minkälaisia infrastruktuuri-investointeja tarvitaan tämän kasvun toteuttamiseksi. Minä kysyin silloin Penttilältä, kun tiesin, että

14.11.2018

maakunnissa alkaa olla jo työvoimapula, että mistäs nämä metron ja Kehäradan matkustajat oikein tulevat. Hän sanoi, että ehkä ne tulevat sitten ulkomailta. Siis tämä kasvupyrkimys edellyttää näitä isoja investointeja. Minä hyväksyin silloin länsimetron rahoittamisen valtion varoista. Tosin olin asettamassa sille tiukan katon, kuinka paljon valtio voi siihen osallistua. Kehärataa vastustin. Se oli selvästi virheinvestointi. Se haluttiin sen takia, että Marja-Vantaalle piti saada rautatieyhteys, ja samalla toteutettiin lentoaseman yhteyttä ajatellen huono vaihtoehto. Minä ajoin silloin sitä, että olisi toteutettu suora yhteys lentokentälle ja sieltä Keravan eteläpuolelle. Nythän sitä ajetaan Tampereen tunnin rautatieyhteytenä. Se olisi silloin pitänyt toteuttaa, ja tämä Kehäradan virheinvestointi olisi jäänyt toteuttamatta.

Nyt on sitten tämä Östersundomin alue. Vastustin valtioneuvostossa tätä kaappausta Sipoosta. Nyt näkyy silloinen pääministeri Vanhanenkin katuvan sitä, että kannatti tätä hanketta. Nyt pitäisi rakentaa 100 000 asukkaan uusi kaupunki ja vetää sinne metro. Se on osa tätä mieletöntä kasvusuunnitelmaa, joka tulee kalliiksi. Terve Helsinki -ryhmä lähtee siitä, että meidän täytyy keskittyä nykyisten helsinkiläisten olojen parantamiseen ja luopua tästä mielettömän voimakkaasta kasvupyrkimyksestä. Tarvitaan luonnollista kasvua, tarvitaan laadullista kasvua. Näitä me kannatamme. Toivon, että valtuutetut miettivät tätä filosofista virhettä, että näitä ennusteita pidetään tavoitteina ja niitä pyritään toteuttamaan.

Lopuksi kannatan valtuutettujen Peltokorpi ja Ebeling tekemiä ponsiesityksiä.

Valtuutettu Saxberg

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

On hienoa, että Helsingin vuoden 2019 budjettia on voitu rakentaa hyvältä taluspohjalta. Viime vuonna Helsinki on kerännyt verotuloja odotettua enemmän, vaikka veroprosenttia laskettiin. Ensi vuonna työllisyystilanne paranee entisestään ja palkat nousevat. Siksi ensi vuonna kaupunki tulee saamaan lähes 3 % suuremman verotuoton kuluvaan vuoteen verrattuna. Yksityisen kulutuksen kasvu tulee kuitenkin jäämään nykyistä pienemmäksi inflaation takia. Helsinkiläiset siis tulevat saamaan enemmän palkkatuloja, mutta rahalla saa entistä vähemmän. Nyt ensi vuoden talousarvioesityksessä valvotaankin kaupunkilaisten etua erilaisin tukimuodoin, ratkaisuin ja palveluin, jotta helsinkiläiset saavat maksamalleen kunnallisverolle vastinetta myös ensi vuonna. Kaupunginhallituksen talousarvioehdotuksessa todetaan, että kestävän

14.11.2018

kasvun turvaaminen on kaupungin keskeisin tehtävä. Järkevät investoinnit ovat elinehto. Kestävä talouskasvu on keino toteuttaa kestävää inhimillistä kasvua, ja kaupungissa tärkeintä ovat kaupunkilaiset.

Väestön ikääntyminen aiheuttaa kunnallisten palvelujen kysynnän kasvamista, mutta kestävä kasvun kannalta ihan keskeisimmässä asemassa ovat kuitenkin lapset. Helsingin väkimäärä on kasvanut reilun prosentin vuosivauhtia yli 10 vuoden ajan, ja sama tahti näyttää jatkuvan myös tulevaisuudessa. Kuten kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, sen toimialan asiakasmäärän kasvu on suhteellisesti kaksinkertainen kaupungin väestönkasvuun verrattuna. Eli jos tuottavuustavoite laskettaisiin väestömäärän kasvun sijasta asiakasmäärän kasvun perusteella, kasvatuksen ja koulutuksen budjettikehys olisi 17,4 miljoonaa euroa nyt annettua kehystä suurempi. Budjettiesitys siis jättää vielä toimimisen varaa kasvatuksen ja koulutuksen resursoimiseen. Eriarvoistumiseen ja syrjäytymiseen puuttuminen on kaupungin tärkein tehtävä. Eriarvoistumista vähentävät budjetistakin löytyvät kaupunkiympäristö- ja sote-toimialojen ratkaisut, mutta eriarvoistumista vähentää ihan erityisesti laadukas opetus ja varhaiskasvatus. On hienoa, että Helsinki tavoittelee varhaiskasvatuksen osallistumisasteen nostamista ja tarjoaa kunnallista päivähoitoa osin maksutta. Ilahduttavaa on myös, että myönteisen erityiskohtelun rahoitusta lisätään ja sitä suunnataan peruskoulujen lisäksi myös ammatilliseen koulutukseen ja lukioon. Myös ilahduttavaa, että Sophie Mannerheimin sairaalakoulu on vihdoin huomioitu ja varhaiskasvattajien odotetut palkankorotukset siintävät jo ihan lähitulevaisuudessa.

Mutta kasvatuksessa rahaa tärkeämpi on kuitenkin rakkaus. Näin on etenkin pienten alle 3-vuotiaiden lasten kohdalla, joiden tulevaisuuden oppimista ja persoonaa määrittävä perusturva ja minäkäsitys on herkimmissä kehitysvaiheessa. En ole ihan tyytyväinen siitä, että kotihoidon tuen kuntalisä poistetaan. Monet vanhemmat hoitavat mielellään alle 3-vuotiasta lastaan kotona, ja tämä on kiistatta lapsen etu silloin kun läheisen aikuisen on mahdollista tarjota lämpöä ja rakkautta ja kasvatuksen ikävaiheeseen sopivia virikkeitä. Totta on sekin, että tilastoidusti kuitenkin kotikasvatusta suosivat myös taloudellisesti ja koulutuksellisesti heikompiosaiset, ja tällöin lapsen kasvuympäristö kotona ei välttämättä ole yhtä laadukas kuin kunnallisessa varhaiskasvatuksessa tai perhepäivähoidossa. Silti pidän tärkeänä, että myös ne vanhemmat, jotka tarjoavat lapselleen varhaiskasvatusta kotihoidossa tai kodinomaisessa perhepäivähoidossa, huomioitaisiin taloussuunnitelmassa. Nyt vanhemmat saavat alle 3-vuotiaiden perhepäivähoitoon 180 euroa vähemmän kuin palkatessaan lapselle kotiin työsuhteisen hoitajan. Perhepäivähoitoahan kehitetään jatkuvasti vastaamaan kaupungin kunnallisen puolen laatustandardeja, ja se on erittäin hyvälaatuista

14.11.2018

Helsingissä. Kunnallisen varhaiskasvatuksen järjestäminen on sitä paitsi hieman kalliimpaa kuin perhepäivähoidon järjestäminen. Kyse on mielestäni periaatteesta, että tukeeko Helsinki kotihoitoa muiden hoitomuotojen ohella tai kenties niiden edellä. Entistä useamman taaperon pitäisi mielestäni pystyä nauttimaan päivistään kodinomaisessa hoitopaikassa.

Liike Nyt -eduskuntaryhmä pitää budjettiesitystä hyvän ja kannattaa sen hyväksymistä, mutta pitää tärkeänä, että etenkin varhaiskasvatukseen ohjataan riittävästi resursseja. Tästä syystä ponsiesitys, joka on luettavissa.

Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet kohdentaa riittävästi resursseja perhepäivähoidossa tapahtuvan alle 3-vuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen tukemiseen.

Kiitos budjetin laatijoille, ja jalkautetaan se yhdessä. Lopuksi kannatan vielä valtuutettu Pennasen ponsiesitystä.

Pormestari Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Nyt täytyy sanoa, että nyt on kaupunki kyllä oikealla tiellä, kun saamme paitsi valtuustoryhmien myös eduskuntaryhmien tuen tälle budjettillemme. Valtuutettu Väyrynen täällä pyysi kaikkia pohtimaan tätä kasvua. Minäkin pyydän. Se on aidosti vakava asia. Tosin tarkastelen sitä tismalleen päinvastaisesta tulokulmasta kuin valtuutettu Väyrynen. On hyvä huomata, että Helsingin kaupunki ei ole vetänyt yhtään roadshow'ta Pohjanmaalla eikä pannut yhtään ilmoitusta Savon Sanomiin kertoen, että muuttakaan Helsinkiin. Näin tästä huolimatta käy, ja tämä kaupungistuminen jatkuu ja jopa voimistuu siitä huolimatta että tämän-tyyppisiä markkinointitoimenpiteitä emme ole tehneet. Itse asiassa iso osa kaupungin haasteista johtuu siitä, että olemme koko ajan varautuneet pienempään väestönkasvuun kuin mitä faktisesti on toteutunut. Ennusteet ovat ennusteita, ja ne menevät aina pieleen, mutta ainakin lähiaikojen historia on osoittanut, että ennusteet ovat olleet alakantissa, ja jos olisimme varautuneet nopeampaan väestönkasvuun, moni asia olisi täällä paremmin.

Hyvä on kuitenkin se, että noin 90 % valtuustosta näyttää olevan tyytyväinen tähän budjettiin. Toki on näin, että maailma ei ole koskaan valmis ja parantamisen varaa on aina, olkoonkin, että siinä parantamisen

14.11.2018

puolella raha ei aina ole ratkaisu – itse asiassa lähellekään aina – ja se, että olemme rakentamassa täällä päivä päivältä parempaa ja toimivampaa kaupunkia, tarkoittaa sitä, että tosi monia asioita voidaan parantaa myös ilman, että siihen pannaan lisää rahaa.

Täällä on todettu monessa yhteydessä, että Helsingillä menee hyvin. Se on totta, mutta ei se ole itsestään eikä taivaasta pudonnut tämä hyvä tilanne. Täällä on tehty vuosikausia hyvää politiikkaa, täällä on harastettu vastuullista taloudenpitoa, täällä on tehty hyvää elinkeinopoliitiikkaa. Täällä on tehty myös hyvää segregaaation vastaista työtä, joka osaltaan näkyy siinä, että menotasomme ei ole sellainen kuin se voisi olla jossakin huonommin asiansa hoitaneessa kaupungissa. Hyvinä aikoinakin pitää pitää maltti mielessä. Se, että huonoina aikoina emme joudu sopeuttamaan samalla lailla kuin jossain muualla maassa, tarkoittaa vastaavasti sitä, että hyviä aikoina ei pidä riehaantua. Meillä on monta syytä, minkä takia aivan erityisesti pitää olla malttia. Ensimmäinen on tämä vahva kasvu. Toinen on se, että huonommat ajat koittavat joka tapauksessa. Kolmas on se, että valtiovallalla on paljon katalia aikeita edelleen suunnitelmissa, ja jos ne toteutuvat, niin tämä tilanne muuttuu olennaisesti. Vaikka osa täällä ajattelee, että seuraava hallitus on olennaisesti parempi, niin ei siitäkään ihan aina koskaan voi varma olla.

Sitten on myös monia muita sentyyppisiä asioita, jotka saattavat vaatia meiltä isoja panostuksia jatkossa. Täällä taisi olla valtuutettu Vanhanen kiinnitti huomiota ilmastomuutoksen vastaiseen taisteluun, jonka kaupunki ottaa erittäin vakavasti, ja on täysin mahdollista, että tarvitaan siihen jatkossa enemmänkin resursseja.

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan lopuksi vielä yksi ulottuvuus. Yksi syy, minkä takia kaupungilla menee hyvin, on se, että meillä on vakiintunut, hyvä sopimisen kulttuuri. Siltä osin pitää sanoa, että olen kyllä kovin pettynyt perussuomalaisten panokseen tässä yhteydessä. Olivat mukana budjettineuvotteluissa, ja siellä sitten lähdettiin iloisesti pois ja oltiin tyytyväisiä kaikkeen, ja sitten tullaan valtuustosaliin ja sanotaan, että ei ollakaan mukana budjettisovussa ja haukutaan budjettia kaikilla sellaisia perusteilla, joita ei otettu kertaakaan esille niissä budjettineuvotteluissa. Tähän hyvään sopimisen kulttuuriin kuitenkin kuuluu se, että jos neuvotteluissa ollaan mukana ja siellä saadaan kuka kuinkin toiveita vastaava tulos ja ollaan tyytyväisiä ja lähdetään pois, niin sitten ollaan oikeasti tyytyväisiä, ja sitten ollaan tässä sovussa mukana. Kyllä tässä kaikkien ryhmien pitää miettiä, kenen ryhmien kanssa näitä keskusteluja viitsii jatkossa käydä.

14.11.2018

Arvoisa puheenjohtaja.

Yksi asia, joka on häirinnyt minua jo vuosi ja nyt tietenkin tässä uudessa roolissani aivan erityisesti, on tämä meidän budjettiprosessimme, joka käytännössä johtaa siihen, että esittelijän on ikään kuin pakko yhdessä vaiheessa harjoitusta tehdä pikkaisen alimittainen budjetti, koska hän tietää, että valtuustoryhmillä on välttämätön tarve saada lisätä siihen X määrä euroja. Jotta pysyisimme strategiassa ja jotta se lopputulos olisi strategian mukainen, jossain vaiheessa pitää tehdä sitä alempi esitys, ja tämä ei ole tervettä. On minusta todella tylsää, että meillä joka kesä luetaan erilaisista lehdistä, kuinka sieltä ja täältä ja tuolta leikataan, ja sitten me täällä pidempään mukana olleet toteamme keskenämme, että näinhän ei tietenkään loppujen lopuksi käy. Mutta tämä teatteri johtaa siihen, että tällaiset tanssiaskleet pitää jossain vaiheessa prosessia käydä, jotta sitten aikanaan päästään siihen lopputulokseen, jossa ryhmätkin voivat kertoa, että ovat jotain saaneet, ja silti ollaan strategian mukaisissa puitteissa. Ei minulla ihan helppoa ratkaisua ole siihen, miten tämä korjataan, mutta vakavasti vetoa ryhmiin ja valistuneisiin ryhmien johtoihin, että voitaisiin jossain vaiheessa käynnistää vakavahenkinen keskustelu siitä, voitaisiinko budjettiprosessia kehittää tavalla, joka olisi samaan aikaan läpinäkyvä, rehellinen kaikissa eri vaiheissa mutta kuitenkin mahdollistaisi sen, että kaupunginhallitusryhmät ja muut pääsisivät tähän prosessiin asianmukaisesti osallistumaan.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Tulin pitämään tänne kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan puheenvuoron. Toki täällä on myös muita tärkeitä asioita, mutta tästä asiasta ei koskaan liikaa puhuta tässä salissa. Meillä on stadissa hyvä blandis, mitä tullaan kulttuuri- ja vapaa-aikatoimialaan näin kunnallisena, kaupallisena ja kaupunkiaktiivien osa-alueella. Sellaisena haluaisin nähdä sen jatkossakin. Tämä on kaupungille voimavara, katsottiin sitten yhteiskunnallisesti tai helmitauluun. Vaikka kulttuuriin saatiinkin lisää ensi vuodelle, lautakunta on sen edessä, että joutuu höyläämään ja asettamaan palveluita vastakkain. ? muutos antaa liikkumavaraa kuulostaa lähinnä sketsiltä tässä vaiheessa. Ei kulttuuria, nuoria, liikuntaa, museoita, lähikirjastoja voi laittaa tosiaan vastaan. Kaupunki ei noudata omaa strategiaansa tässä kohtaa. Lisäksi kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta tai toimiala on jäämässä ilman tulospalkkioita. Jo nyt henkilöstöä on hypännyt toiselle toimialalle tai yksityiselle sektorille. Tämä ei tule pitkällä aikajänteellä olemaan kovin hyvä kuvio, koska tä-

14.11.2018

mä on nyt jo nähtävissä, mitä tulee kaupungin palveluiden markkinointiin tai muuta.

Stadissa on myös muuta aktiivista kansalaistoimintaa. Lapinlahden Lähde on tästä erinomainen esimerkki, jonka toiminta pitää turvat myös jatkossa. Tällä hetkellä kaupunki on hinnoittelemassa nykyisiä vuokralaisia ulos, mikä ei ole kenenkään etujen mukaista. Siellä tehdään myös tärkeitä toimintaa, mitä tulee mielenterveyskuntoutujiin. Myös Elävän musiikin yhdistykselle ELMulle on luvattu tilat Nosturin jälkeen, mutta vielä on todellinen kysymysmerkki, missä mennään. Ensi vuosi aikaa. Meillä on myös muuta monipuolista kulttuuri- ja kansalaistoimintaa, jolle kaupunki myöntää pieniä avustuksia, mutta niillä on aika suuri merkitys. Ne ovat aika usein leikkaa-, liimaa-, askartele-osastolla, mutta näillä on iso merkitys varsinkin tuolla kantakaupungin ulkopuolella.

Minä en näe kaupallisia tai kansalaistoiminnallisia kuvioita toisiaan poissulkevana. Päinvastoin, ne tukevat toisiaan. Niillä on aika paljon samoja myös ongelmia, mitä tulee tiloihin, lupiin ja alueisiin, missä järjestävät tapahtumia. Kuten pormestari Vapaavuori puheessaan toteaa, meillä on kunnianhimoisia hankkeita ja vetovoimatekijöitä, kuten merellinen biennaali, Tanssin talo ja keskustakirjasto Oodi. Kultaisilla saksilla silkkinauhaa leikatessa täytyy kuitenkin muistaa, että toimiakseen ja palvellakseen stadilaisia kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala ei saa syödä itseään sisältä. Maljapuheissa täytyy myös muistaa, että valtaosa stadilaisista asuu kantakaupungin ulkopuolella ja palvelujen pitää kasvaa laajentuvan kaupungin rinnalla. Nämä ovat sellaisia seikkoja, mitä yleensä ajatellaan sitten siinä vaiheessa, kun on laajennuttu johonkin, että pitikö sinne hoitaa jotain tällaista. Tämä koskee jokaista toimialaa. Jotenkin tätä näkökenttää nyt laajemmalle kuin tähän kantakaupungin alueelle.

Kiitos.

Valtuutettu Malin

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Hyväksyessämme tämän budjetin toivon, että kiinnitämme kaikki huomiota siihen, että lasten ja nuorten määrä kasvaa Helsingissä juuri nyt tavalla, joka on aivan poikkeuksellista. Seuraavan 3 vuoden aikana on arvioitu, että varhaiskasvatukseen lasten ja toisen asteen osallistumisissä olevien nuorten määrä kasvaa molempien noin 1 000:lla. Peruskouluikäisiä lapsia on arvioitu tulevan lisää jopa 4 500. Kasvava lasten ja nuorten määrä on tietysti loistava juttu. Samalla se asettaa meille

14.11.2018

monenlaisia haasteita. Kaikille lapsille on löydyttävä päiväkotipaikka läheltä kotia, kasvatuksen ja koulutuksen on oltava laadukasta ja sen on tapahduttava riittävässä, terveellisissä ja turvallisissa tiloissa. Tämä ei ole lainkaan yksinkertaista toteuttaa, mutta meidän vastuullamme on varmistaa, että tämä kaikki myös toteutuu.

Kasvavaan lapsimäärään ei ole tähän asti vastattu lisäämällä vastavasti resursseja. Arjessa se näkyy esimerkiksi erityisen tuen tarpeen vaikeassa saatavuudessa sekä monin muin tavoin päiväkotien ja koulujen toiminnassa. Kun valtuusto seuraavan kerran arvioi kaupungin strategian toteutumista, on syytä nostaa esiin se, miten juustohöyläminen niin sosiaali- ja terveystalvveluista kuin kasvatuksesta ja koulutuksesta voitaisiin lopettaa ja lasten ja nuorten määrän kasvu huomioida paremmin.

Vasemmiston vaatimuksesta nyt varmistetaan, että kaikissa peruskouluissa on riittävät ja tarkoituksenmukaiset oppimateriaalit. Tämä on iso asia lasten tasa-arvon kannalta. Ei voi olla vanhempien aktiivisuudesta ja heidän tekemistään kirjatilauksista kiinni, löytyykö jokaiselta tarpeellinen oppikirja. Saimme läpi myös erittäin tärkeän lisäyksen lasten erityisen tuen palveluihin, mutta lisäpanostuksia jatkossa tarvitaan ja kohdennuksia tukeen myös varhaiskasvatuksen puolelle. Osapäivähoidossa olevien lasten asema jää edelleen huonommaksi kuin kokopäivähoidossa olevien, sillä osapäivähoidon pienempään henkilöstömitoitukseen ei vielä puututa. Tämä asia pitää korjata vuonna 2020.

Moni täällä on nostanut esiin kaupungin aloittaman palkkaohjelman. Olen hyvin iloinen siitä, että kaupunki on aloittanut sosiaalityöntekijöiden ja varhaiskasvatuksen ammattilaisten palkkojen korottamisen. Tein keväällä talousarvioaloitteen pienipalkkaisten naisvaltaisten alojen palkkojen nostamisesta, ja iloitsen siitä, että monet aloitteen tavoitteista on otettu osaksi budjettia. Palkkaohjelmassa tulee jatkossa kuulla työntekijöiden näkemyksiä ja varmistaa tasa-arvon toteutuminen. Budjetissa onkin monia muita hyviä kohdennuksia ja ilonaiheita kasvatuksen ja koulutuksen kannalta, kuten toisen asteen maksuttomuuden asteittainen edistäminen. Sosiaali- ja terveystalvveluihin tehty 13 miljoonan lisäys on suuri asia ihmisoikeuksille ja ihmisarvolle.

Työ ei silti ole ollenkaan valmis. Kun me teemme täällä toimivaa kaupunkia, on syytä miettiä, kenelle sitä teemme. Toimiva kaupunki näyttää erilaiselta silloin kun on varhaiskasvatuksen piirissä oleva lapsi, mielenterveystalvveluja tarvitseva kaupunkilainen tai vaikka pienyrityttäjä. Mutta meidän on tehtävä toimivaa kaupunkia ihan kaikille, ei harvoille.

14.11.2018

Valtuutettu Meri

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin taloudella pyyhkii erittäin hyvin. Niin hyvin, että puheenvuoroissa kuuluu, että jaettavaa riittää. Poliittisen kompromissin saavuttaminen talousarvioesityksestä tuntuu automaattisesti tarkoittavan sitä, että jokainen ryhmä saa taas jonkin yhden uuden menolisäyksen läpi.

Hyviäkin hetkinä on syytä muistaa, kuten pormestari ansiokkaasti toteusi, että varjoisampi tulevaisuus voi vaania jo oven takana. Trump, Viiden tähden liike ja Brexit eivät ole vain pahaa unta. Nykymaailmassa pitää varautua kaikkeen. Jopa dieselautoja ja niiden käyttövoimaveron poistoa koskeva kansalaisaloite saattaa saada 2 päivässä yli 100 000 allekirjoitusta.

Kaupunkistrategian tavoite maailman toimivimmasta kaupungista on erittäin kunnianhimoinen, eikä se toteudu ilman järkeviä investointeja. Ensi vuonna kaupungin kokonaisinvestointien taso on historiallisen suuri, lähes 800 miljoonaa euroa. Kun katsoo muita Suomen suuria kaupunkeja, niin edes kahdeksanneksi suurimman kaupungin eli Lahden ensi vuoden kokonaisbudjetti ei ole yhtä suuri.

Lapset ja nuoret, ikäihmiset ja perheet, työtä tekevät ja työttömät, opiskelijat. Helsingin hyvinvointi muodostuu sen asukkaiden hyvinvoinnista. Näin ollen näen järkevänä erityisesti, että lasten ja nuorten panostaminen on pitkäjänteistä ja tulevaisuuteen päin katsovaa politiikkaa. Näistä ensi vuodelle osoitetuista lisäpanostuksista huolimatta liikuntapaikkarakentamisen investointitaso ei edelleenkään ole riittävällä tasolla, ja tähän tulee jatkossa puuttua entistä ponnekkaammin.

Viime viikon torstaina aamulla Helsingin kaupunki sai Jobilta postia, joka oli tosin naamioitu korkeimman hallinto-oikeuden antamaksi päätökseksi. Yleiskaavasta tehdyt valitukset kyllä pääosin tulivat hyläytyiksi, mutta monin keskeisin osin kaava todettiin joko lain tai maakuntakaavan vastaiseksi. Tuomioistuimen päätös ilman muuta tulee vaikuttamaan kaupungin tulevaisuuteen monilta osin. Erityisesti koen omalta osaltani jossain määrin huolta siitä, pystymmekö me turvaamaan asuntotuotantomme pitkäjänteisesti ja tulevaisuus huomioon ottaen, kun tuntuu, että jo tällä hetkellä meidän on erittäin vaikea selvittää kunnianhimoisesta asuntotuotantotavoitteesta. Ensi vuodelle on asetettu tavoitteeksi 7 000 uutta asuntoa, ja olen ihan varma, että tällä menolla se ei tule toteutumaan. Meidän on kyettävä löytämään toimivia ja ennen kaikkia markkinaehtoisia ratkaisuja huolehtia riittävästä asuntotuotannosta. Konkreettisia ratkaisuja, jotka eivät ole menolisäyksiä, mainitak-

14.11.2018

seni vapaarahoitteisen asuntotuotannon 40 %:n kiintiöstä luopuminen sekä Hitas-järjestelmän lakkauttaminen. Tai tässä lukee räjäyttämisen, mutta se olisi liian raflaavaa kieltä.

Helsinki on rakastanut verojen keräämistä viime vuonna ja viime vuosina. Siitä huolimatta, että yritettiin toimia toisin eli laskettiin kunnallisvero, se tuotto tulee olemaan tänä vuonna viime vuotta suurempi. Verokirstun kartuttaminen onkin järkevää noususuhdanteen aikana, mutta suhdannekäännö on jo näkyvissä. Uusien menoautomattien luominen tässä vaiheessa ei ole fiksum politiikkaa. Helsingin talous kestäisi erinomaisesti kunnallisveroprosentin laskemisen. Me olemme monessa asiassa edelläkävijöitä. Miksei siis voitaisi olla edelläkävijöitä myös siinä, että tavoitellaan Suomen alhaisinta kunnallisveroprosenttia? Samaan aikaan jos toteutettaisiin maltillinen ja ekonomistienkin suosittama kiinteistöveron maltillinen korotus, tämä olisi ihan täysin realistista. Tarvitaan vain poliittista tahtoa ja kunnianhimoa, ja se on tullut huomattua, että sitä tältä valtuustolta onneksi riittää.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä budjetti on monella tapaa hyvä kokonaisuus. Ei tietenkään täydellinen, mikään maailmassa ei ole ihan täydellistä. Suomen nykyisessä poliittisessa tilanteessa, joka on aika kimurantti, on kuitenkin suuri itseisarvo siinä, että pääkaupungin valtuustoryhmien enemmistö kykenee rakentavasti neuvottelemaan ja pääsemään sopuun talousarviosta.

Koulutuslautakunnan jäsenenä olen iloinen niistä resursseista, joita koulutukseen on osoitettu ja niistä lisäyksistä, mitä näissä neuvotteluissa on saatu aikaiseksi. Toivon, että kun lautakunta jakaa vielä näitä rahoja tarkemmin, niin lukioihin voidaan kiinnittää erityisesti huomiota, kun tätä budjettia siis laitetaan vielä kasaan joulukuussa. Lukioiden opettajilta on tullut aika paljon huolestuneita yhteydenottoja siitä, että nämä rahat eivät ole riittäviä. SDP:ssä me pidämme tärkeänä sitä, että Helsinki teki päätöksen antaa 2 miljoonaa tähän maksuttomuuden edistämiseen. Ja myös tärkeätä on se, että Helsinki esittää valtiolle, että pääkaupunkiseudusta tehdään maksuttoman koulutuksen kokeilualue. On selvää, että yksin me emme voi tätä pidemmän päällä ylläpitää täällä, vaan siihen tarvitaan tätä aluetta koskeva ratkaisu ja myöhemmin sitten valtakunnallinen ratkaisu.

Oikeudenmukaisena pidän sitä, että sote-palveluihin tulee suurin osa näistä lisämäärärahoista. Viime vuosina on ollut selkeä ongelma siinä,

14.11.2018

että kun odotellaan tätä hallituksen sote- ja maakuntauudistusta, mitä ei välttämättä ikinä tule tai en tiedä, tuleeko se hätäisesti tässä loppuvaiheessa, niin Helsingin omien palveluiden kehittäminen mielestäni selvästi on ollut vähän pienemmällä liekillä. Näitä lisäyksiä, joita tarvittaisiin meidän omiin sote-asemiimme ja muihin, ei ole tehty. Sen takia on tosi tärkeätä, että saadaan nyt tämä ratkaisu tähän asiaan. Sitä ei voida vetkuttaa ja odottaa vuosikaupalla, että mitä tulee tapahtumaan ja tuleeko mitään. Sitten täytyy päättää, että sitä ei tehdä, ja sitten me jatkamme nykyisellä systeemillä, mutta asia ei voi olla auki loputtomiin.

Lopuksi haluan kiittää vuosaarelaisena valtuutettuna siitä, että tässä on linjattu siitä, että tähän Itä-Helsingin Kehä I:n liittymään on nyt tulossa korjausta. Se on todellinen liikennesumppu, estää Vuosaaresta liikennettä ja joka suunnasta idästä. On tosi tärkeää, että Itä-Helsingin yhteydet tätä kautta paranevat.

Kiitoksia.

Valtuutettu Parpala

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Osalle politiikassa on mieluista palveluiden tehostaminen ja osalle palveluiden lisääminen ja osalle niiden laatu. Näitä kaikkia, siis tehokkuutta, määrää ja laatua, voi parhaimmillaan parantaa investoimalla digitaalisiin palveluihin. On tosi hienoa, että budjetissa on kuvattu, että Helsinki haluaa olla maailman paras sekä digitalisaation hyödyntämisessä että julkisen tiedon hyödyntämisessä. Sana digi on itse asiassa mainittu budjetissa noin 150 kertaa. Haluan kiinnittää huomiota 2 nykyiseen ja tulevaan haasteeseen, joita tähän digitalisaatioon liittyy. Ensimmäinen on päätöksenteon hajanaisuus ja menolähtöinen budjetointitapa, ja toinen on kysymys siitä, miten hyvin me pystymme uudelleen kohdentamaan henkilöstöresursseja ei jos vaan kun digitalisaatio etenee.

Ensin tästä budjetointitavasta ja päätöksenteon hajanaisuudesta. Kaupungin tulisi mielestäni jatkossa mieltä vakavasti siitä, miten ja missä digipalveluihin liittyvät menot ja myös säästöt huomioidaan talousarvioissa ja myös miten ja missä nämä päätökset eri hankkeista tehdään. Tämä kirjaus "kaupunginkanslian vahvistaminen tietohallinnon ohjauksessa" on hyvä alku. Kun katsotaan perinteisiä rakennusinvestointeja, meillä on budjettimatskuissa hieno kooste niistä. Simppeli, kattava, sielä on kaikki. Samaan aikaan arvelen, tuskin monellakaan jos kellään koko kaupungissa on ihan selvää kokonaisnäkemystä siitä, paljonko me käytämme digipalveluihin yhteensä rahaa, paljonko meidän pitää

14.11.2018

käyttää niiden palveluiden ylläpitämiseen jatkossa ja myös mitä vaikutuksia näiltä odotetaan, eli mitä joko parempaa laatua, säästöjä, niin edelleen odotetaan saavamme.

Digimenot näkyvät budjetissamme lähinnä vuosittaisina käyttömenoina, mutta jos halutaan olla aidosti digitaalinen kaupunki, niin tämä ei mielestäni vielä riitä. Se ei riitä siksi, koska digiprojekteissa, toisin kuin rakennusprojekteissa, alkuinvestointi voi olla hyvin vaikka vain 10 % elinkaarikustannuksista, kun rakennusproggiksessa ne voivat olla vaikka 80 %. Toisin sanoen kun talo rakennetaan kerran, ylläpitokulut ovat marginaaliset, niin alustapalveluita kehitettäessä palvelun ylläpitoon ei oikeastaan rahanmeno pääty ennen kuin se palvelu on lopetettu. Meillä pitäisi olla parempi näkemys jo uutta projektia aloitettaessa, paljonko tulevia käyttömenoja on jo sidottu ja paljonko niitä aiotaan nyt sitoa lisää.

Jos me haluamme aidosti luoda alustoja tai ekosysteemejä tänne kaupunkiin, me emme voi enää ajatella digipalveluita pelkästään käyttömenoina, vaan meidän pitäisi pystyä jopa täällä valtuustossa asti tekemään pitkäaikaisia, toimialat ylittäviä strategisia investointipäätöksiä. Tämä digijohtajan palkkaaminen on konkreettinen askel tähän suuntaan, mutta kannustan myös taloussuunnitteluväkeämme pohtimaan, voisiko digi-investointien mitoittamiseen ja päätöksentekoon saada vähän korkeamman levelin ajattelun kuin pelkästään toimialakohtaista käyttömenojattelu. Valtuutettu Pennasen ponsi on tässä ihan hyvä, ja kannatan sitä mieluusti.

Toinen tosi tärkeä aihe digipalveluihin liittyen on henkilöstöresursiemme käyttö tulevaisuudessa. Jos me onnistumme aidosti siinä, että digitalisaatiota hyödynnetään, niin silloin käytännössä yhä suurempi osa kaupungin palveluista voidaan suorittaa joko kokonaan automaattisesti tai sitten niin, että sen tekee joku muu kuin kaupunki itse. Tällöin on mahdollista, jopa todennäköistä, että myös kaupungin oman henkilöstön tehtävämäärä ja myös henkilöstötarve pitkällä aikavälillä vähenee. Minusta on hyvä, että budjettiin on kirjattu tämä linjaus, että päätehtään selvittää digitalisaation vaikutuksia henkilöstön tehtäviin ja vaatimuksiin, ja tämä keskustelu varmasti kannattaa pitää esillä myös jatkossa, jotta henkilöstölle riittää mielekkäistä tehtäviä.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

14.11.2018

Perussuomalaiset eivät kannata tehtyä talousarvioehdotusta – ei vaikka siinä on joitakin hyviäkin asioita. Mainittakoon hyvistä asioista vaikka pelastuslaitoksen rahoitus tai omaishoitajat, joita perussuomalaiset esittivätkin budjettiin. Mutta keskityn tässä puheessani erityisesti sosiaali- ja terveystalouteen, sillä se on yksi suurimmista hiertäjistä. Kun sosiaali- ja terveystaloutta käsiteltiin talousarviotaan 21.8., teki lautakunta kirjauksen, jossa todettiin ykskantaan, että menopaine toimialalla on noin 20 miljoonaa. Tässä neuvottelutuloksessa sosiaali- ja terveystaloutta sai 13 miljoonaa euroa lisärahaa, joka ei siis riitä edelleenkään kattamaan tulevia paineita. Tarvitaan säästöjä 7 miljoonan edestä. Olisi kiva tietää, mistä niitä otetaan. On yksi ihmisryhmä, joilta ei oteta, mutta lukuisia muita, joilta voidaan leikata. Pahoin pelkään, että leikkaukset osuvat taas kipeimmin lapsiin, vammaisiin ja vanhuksiin. Juuri niihin ryhmiin, joista meidän pitäisi pitää erityisen huoli tässä yhteiskunnassa.

Sosiaali- ja terveystaloutta käsiteltiin myös väestönkasvun lisäyksen merkitys budjettiin kuin myös se, että Helsinki vetää muualta maasta kielteisen päätöksen saaneita turvapaikanhakijoita, jotka esitystekstin mukaan muuttavat Helsinkiin just like that. Rahaa lisättiin nyt budjetineuvotteluissa ruotsinkieliseen kotouttamiseen sekä kotouttamisen sosiaalityöntekijöihin, joita halutaan lisää. En usko, että lisäämällä sosiaalityöntekijöitä kotouttaminen paranee. Suosittelen lukemaan tänään Ylen nettisivuilla olevan kolumnin, jonka on kirjoittanut Rajkumar Sabanadesan, tamperelainen yrittäjä ja entinen turvapaikanhakija. Hän kiinnittää huomiota juuri siihen oikeaan asiaan, eli kotouttamisessa on tärkeintä kielen oppiminen ja työ, ei sosiaalityö. Eikä tämä kolumnin kirjoittaja ole ajatustensa kanssa yksin, vaan tätä samaa viestiä tulee nimenomaan niiltä maahanmuuttajilta, jotka ovat yhteiskuntaan integroituneet.

Haluan myös tässä yhteydessä nostaa esiin HUSin. HUSin, jonka hoitettava väestömäärä kasvaa joka vuosi keskikokoisen kunnan verran. HUSin toimitilat, henkilöstö ja resurssit eivät kasva samaa tahtia, vaan HUS joutuu tekemään enemmän samalla tai pienellä lisärahalla. Tämä on johtanut melko surkeaan tilanteeseen, jossa hoitajapula riivaa. Tekemistä on liikaa liian pienellä henkilöstöllä. Tämä vaivaa erityisesti leikkaus- ja anestesiaosastoa, kuten ehkä jotkut tietävät. Eilen uutisoitiin, että Meilahden leikkaus- ja anestesiaosaston kuormitus ja tilanne on saanut avilta huomautuksen. Tilanteen syynä on muun muassa hoitajien liian suuri vaihtuvuus ja sairauspoissaolot.

Tiesittekö muuten, että meillä ei ole enää maan johtavassa yliopistosairaalassa teho-osastoa 24/7? Meillä on tehovalvontaosasto, jossa ei ole joka potilaalle yöaikaan omaa hoitajaa. Näin voidaan tehdä, kun sääs-

14.11.2018

tetään ja yhdistetään teho- ja valvontaosasto. Olin itse kuukausi sitten teho-osastolla hoidettavana, ja sain kouriintuntuvan kivuliaan ja tuskaisen yön. Miksi? Siksi, että hoitajalla oli 2 potilasta, eikä hän ehtinyt hoitamaan minua, koska toinen potilas oli niin huonossa kunnossa. Teho-osastolla Helsingissä. Jotain mätää nyt tässä touhussa on, eikä voida väittää, että tilanne olisi millään tavalla kehuttava. Mutta mitä me teemme? Hallitus puuhastelee sote ? kalliilla rahalla, jotka tarvittaisiin kipeästi jo potilastyöhön, ja kaupungit Helsinki etunenässä pelastavat maailmaa, kun omat kärsivät nenän edessä.

Perussuomalaiset ovat luvanneet pitää ensi sijassa helsinkiläisten puolta ja panostaa helsinkiläisten hyvinvointiin. Nyt tämä talousarvio ei ole sellainen, jonka me voisimme hyväksyä. Kiitän valtuustoryhmiä neuvotteluista, mutta tiedoksi muille ryhmille ja pormestari Vapaavuorelle, että perussuomalaiset käyvät läpi lopullisen neuvottelutuloksen ja päättävät sitten demokraattisesti, tulevatko mukaan sopuun. Ei niin, että olemme mukana sovussa, jos olemme mukana neuvotteluissa. Tämä tieto oli muilla ryhmillä jo silloin kun oli sovittu eikä vasta täällä tänään. Kannatan valtuutettu Nuutti Hyttisen tekemää vastaehdotusta.

Kiitos.

Ledamoten Månsson (replik)

Tack, ordförande.

Kuten pormestari Vapaavuori jo huomautti vastauspuheenvuorossaan ryhmäpuheenvuoroihin, niin eivät perussuomalaiset budjettineuvotteluissa ehdottaneet mitään pois Oodista eivätkä lisäyksiä, 7 miljoonaa, näihin sosiaalipoliittisiin sinänsä ihan hyviin kohteisiin, vaan yksimielisesti lisäsimme yhtä ja toista siihen. Taisi olla niin, että perussuomalaisten ainoa absoluuttinen vaatimus koski pelastuslaitosta, ja kun huomattiin budjettikirjasta, että siinähan se oli jo esittelijän toimesta, niin heillä ei ollut sitten mitään vaatimuksia. Eli kyllä tämä nyt sillä tavalla tulee ihan puskista tämä heidän jäämisensä pois tästä sovusta.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Muutama huomio näistä tehdyistä ehdotuksista. En ensinnäkään kannata tätä perussuomalaisten esitystä, jossa ehkä hieman epärealistinen summa Oodista oltaisiin siirtämässä pois. Sen sijaan kannatta ehkä

14.11.2018

mieltä, että jos tällaisia esityksiä tehdään, niin voisi mieltä tätä koko kaupungin taloudellista tilannetta ja sitä, että miten me tämän kaupungin kokonaistaloutta hoidamme. Siinä varmasti saattaisi olla tilaa vielä pikkaisen nykyistä enemmänkin osoittaa kasvavan kaupungin palveluihin rahoitusta.

Kulttuurin ja vapaa-ajan palvelut joutuvat aika tiukalla budjetilla vielä edelleen toimimaan tämän talousarvion budjetin puitteissa, vaikka nyt jotain lisäyksiä saatiinkin. Enkä usko, että se on kenenkään helsinkiläisen etu, että me leikkaisimme kulttuurista ja vapaa-ajasta. Se tarkoittaisi esimerkiksi sitä, kuten nyt on tullut esiin, että jääkenttiä ei jäädytettäisi talvella samalla tavalla tai sitten jollain aikavälillä kirjastoverkosta jouduttaisiin leikkaamaan tai nuorisotaloista. En usko, että tämä on perussuomalaistenkaan tavoitteissa. Kannattaisi mieltä mielestäni sitä kokonaistaloudellista raamia.

Olen tosi iloinen, että meillä on pitkälle tulevaisuuteen tähtääviä puheenvuoroja kuultu tässä. Esimerkiksi Reetta Vanhasen puheenvuorossa, vihreiden ryhmäpuheenvuorossa. Haluaisin siitä nostaa myös luonnon monimuotoisuuden vaalimisen, joka on varmasti sellainen pitkän tähtäimen asia, johon Helsingin pitää vielä paneutua enemmän.

Ihan niin huolissani en olisi siitä seikasta, jonka pormestari Vapaavuoro mainitsi puheenvuorossaan, että jokaisesta investoinnista tulee käyttömenoja. Hän ei maininnut, että investoinneista tulee myös meille paljon hyvää ja investoinnit olla myös meidän kaupunkimme talouden kannalta ihan tuottavia. Yksi esimerkki tästä nyt on vaikkapa tämä keskustakirjasto Oodi, joka on jo ennen valmistumistaan tuonut Helsingille ihan valtavan paljon hyvää näkyvyyttä, jolla on myös rahallinen arvo, kun me mietimme sitä, jota taas RKP:n puheenvuorossa tuotiin esiin, että me saisimme tänne investointeja lisää. Kestäisimme Helsinki tämän mahdollisesti jossain vaiheessa laskusuuntaisen taloustilanteen paremmin kuin muut. On mahdollista tehdä toimenpiteitä, että me emme ole ikään kuin yleisen taloussuhdanteen vankeja pelkästään, vaan kaupungeilla on mahdollisuus toimia ja tehdä sellaisia asioita, että me pärjäämme tässä globaalissa kilpailussa. Helsinki onkin hyvin pärjännyt. Eli en olisi huolissani pelkästään investointien aiheuttamista menoista – toki on tärkeätä, että ne huomioidaan tulevissa budjeteissa – vaan ajattelisin myös niitä mahdollisuuksia, jotka meidän investointimme muun muassa kulttuurin ja vapaa-ajan puolella meille tuottavat. Biennaali oli mielestäni hyvä esimerkki siitä, miten Helsinki kuvataiteen kentällä koko ajan kehittyy, jonka pormestari mainitsi myös puheenvuorossaan.

14.11.2018

Tulevaisuuden kannalta meillä on vielä paljon haasteita. Juuri keskustelimme Arabianrannasta kotoisin olevan valtuutettumme kanssa, joka totesi, että kouluasiaa ei siellä ole vielääkään ratkaistu ja täydennysrakentamista kovaa vauhtia tulee lisää. Eli näihin koulukysymyksiin toivoisin jatkossa enemmän huomiota kuin nyt tässä nykyisessä budjettiesityksessä on edelleenkaan otettu kantaa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Harjanne

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuutetut.

Erinomaista keskustelua kannatettavasta budjetista mukavan keskellä. Haluaisin kiinnittää huomion yhteen seikkaan, joka tulee kenties meidän eteemme tulevissa talousarvioissa ja jota on hyvä pohtia jo nyt. Kaupungin oma energiayhtiö Helen jauhaa paitsi sähköä ja lämpöä myös rahaa kaupungin kassaan. Tässä budjetissa vähintään 25 miljoonaa euroa suoraan ja kokonaisuusvaikutus on vielä isompi. Hanasaaren voimalaitos päätettiin sulkea kaupungin toimesta, ja nykyinen hallitus keksi kiillottaa suttuista ilmastokilpeään kivihiilikiellolla, jonka määrä astua voimaan vappuna 2029. Tämä tarkoittaa sitä, että Helenin on investoitava hiilen korvaavaan tuotantoon markkinaohjausta vauhdikkaammin. Se luonnollisesti maksaa. Jos ratkaisu ei nojaa pääosin biomassaan, vaan homma tehdään oikeasti päästöttömästi ja ympäristöä suojellen, hintalappu lienee vielä isompi. Bioenergian mukana tulee myös poliittinen riski ja taloudellinen riski, että EU arvioisi päästöt jonnain päivänä nykyistä fiksummin. Tähän kannattaa varautua henkisesti.

Ilmastonmuutoksen hillintä ei ole helppoa. Se ei ole halpaa eikä lyhyellä aikavälillä aina kovin hyvää bisnestä. Se on kuitenkin äärimmäisen tärkeää, se on oikein ja se on välttämätöntä, sillä vaihtoehto on pitkässä juoksussa vielä paljon huonompi. Tämä haaste tulee monessa asiassa vielä vastaan, ja toivon, että valtuusto tekee nyt ja jatkossakin politiikkaa kestävästi ja katsoo päätöksissään riittävän pitkälle. Kuten valtuutettu Vanhene totesi, jokainen päätös on lopulta ilmastopäätös.

Kiitos.

Valtuutettu Nygård

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

14.11.2018

Meidän kaikkien tulee elää nykyistä kestävämmiin. Näin turvaamme myös tuleville sukupolville maapallon, jolla on hyvä elää, perustaa perhe, tehdä työtä ja yrittää. Kestävyys koskee niin ympäristöämme mutta myös kansainvälisiä suhteitamme sekä myös lainanottoamme, talouttamme, tulevien sukupolvien maksettavaksi. Kaupungin strategiassa linjataan, että Helsinki on maailman toimivin kaupunki. Toimiva kaupunki tarkoittaa kaupunkia, jossa asukkaillamme on hyvä kasvaa, tehdä töitä, perustaa perhe sekä hyvä yrittää. Meillä on lähipalveluita saatavilla helposti ja riittävästi eri ikäluokat huomioiden. Meillä on korkeatasoista arvostettua koulutusta, monipuoliset liikuntamahdollisuudet. Mahdollistamme uusia ratkaisua yksinäisyyttä vastaa. Vauhditamme katutöitä onnistuneesti joustavan liikkumisen puolesta. Nämä kaikki tukevat asukkaidemme sujuvaa ja toimivaa arkea. Tällöin ihmiset haluavat jäädä pysyvästi kaupunkiimme. Ainutlaatuista Helsingissä on myös merellisyys, saaret ja meriluontomme.

Olen puhunut paljon kokeilun kautta -mallista, jossa Helsingissä meidän päättäjien tulisi olla ensisijaisesti mahdollistajia. Tänään hyväksymme ensi vuoden budjetin täällä valtuustossa. Myös budjetin tulee olla mahdollistaja. Avainsana Helsingin suhteen on kasvun Helsinki. Tärkeää on yhtä lailla myös se, ettei tulevana vuonna yhdenkään helsinkiläisen verotus kiristy.

Helsinki ja sen asuinalueet kasvavat kovaa vauhtia. Vuosittain yhä useampi helsinkiläinen lapsi tai nuori aloittaa polkuna uudessa päiväkodissa tai koulussa. Helsinki on perinteisesti hankkinut rakennuksen omaan taseeseensa tai vuokrannut valmiit tilat ulkopuolisilta. Päiväkodit ja koulut edustavat erityisrakentamista, jossa tulee huomioida turvallinen oppimisympäristö. Markkinoilla on itse asiassa tarjolla useita muitakin rahoitusmalleja kuin suora taseomistus. Tällaisia vaihtoehtoisia rahoitusmalleja ovat esimerkiksi kiinteistö-leasing tai erilaiset elinkaarimallit. Vaikka kaupunki ei itse omista rakennuksia, ne on rakennettu varta vasten kaupungin tarpeita varten. Koska rahoitus hoidetaan taseen ulkopuolisena eränä, rakennustahti ei ole sidottu kaupungin investointikehykseen. Kaupunkistrategian mukainen kiinteistöstrategia on parhaillaan valmistelussa. Odotan kovasti kiinteistöstrategian tuovan meille päätettäväksi sellaisten vaihtoehtoisten rahoitusmallien käyttöönottoa, joiden avulla voidaan nopeuttaa uusien päiväkotien, koulujen rakentamista eri puolille Helsinkiä. Tavoitteena on sujuvampi arki asukkaillemme.

Ensi vuoden budjetista haluan nostaa esiin myös erityisesti kasvatukseen ja koulutukseen sekä liikkumiseen tehtävät panostukset. Iloitsen erityisesti uusista liikuntapaikoista ja myös Lauttasaaren tekojäädästä, joka on vain yksi konkreettisista budjetin sisältämistä esimerkeistä.

14.11.2018

Lopuksi. Helsingin seudun ympäristöpalveluiden hallituksen puheenjohtajana haluan nostaa myös HSY:n näkökulman esiin. HSY:n visiona on tehdä yhdessä pääkaupunkiseudusta maailman kestäväintä pääkaupunkiseutua. Tavoitteeseen vievät toimintaympäristövastuun ja resurssitehokkuuden edelläkävijänä korkea toimintavarmuus, sujuvat palvelut, vakaa talous. Myös tässä vakaa talous toimii mahdollistajana. Vakaata taloutta varmistamme erityisesti oikea-aikaisilla investoinneilla sekä hankintojemme kokonaisvaltaisella ja vastuullisella kehittämisellä.

Kiitos.

Valtuutettu Hakola

Arvoisa rouva puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vuoden 2019 budjetti on pormestarin sanoin voimakkaasti kasvavan kaupungin budjetti. Pormestarin budjettiesitys on tasapainoinen ja tulevaisuuteen katsova, jonka perusteella voidaan perustellusti sanoa Helsingin olevan matkalla edelleen oikeaan suuntaan. Poliittisten ryhmien välisissä budjettineuvotteluissa talousarvion pohjaehdotus sai vielä entistäkin enemmän terävyyttä. Tästä kiitos budjettisovussa mukana olleille ryhmille. Olisi toki ollut kieltämättä positiivista, jos perussuomalaisenkin valtuustoryhmä olisi kyennyt allekirjoittamaan nämä hyvät lisäykset ja olemaan muutoinkin mukana tässä tulevaisuuteen katsovassa talousarvioesityksessä.

Arvoisa puheenjohtaja.

Nostan seuraavassa esiin muutaman kohdan noista budjettineuvotteluista tehdyistä lisäyksistä. Erityisesti kiitän edellä puhujan tavoin liikuntapaikkarakentamiseen lisättyjä määrärahoja, jotka kohdistetaan muun muassa Lauttasaaren tekojään aikaan saamiseen sekä liikuntapaikkojen lisäämiseen vähintään 10 koulun pihalle. Nämä tulevat todella tarpeeseen. Toiseksi nostan esiin lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden kehittämiseen tehdyt lisäykset. Sanomattakin on selvää, että nekin ovat todella tärkeitä ja paikallaan. Tässä kulminoituukin vanha sanonta: panostaminen lapsiin ja nuoriin on panostamista tulevaisuuteen. Tämän sanottuani muistutan kuitenkin, että samaan aikaan tulee myös vahvistaa ikäihmisten hoivapalveluita sekä heidän kotona asumisen mahdollisuuksiaan.

Arvoisa puheenjohtaja.

14.11.2018

Lopuksi totean, että budjettisopuun liittyvä lisäys sopimuspalokuntien toimintatukeen tulee niin ikään sekini todella tärkeään paikkaan. Helsingissä on 15 sopimuspalokuntaa, jotka toimivat Helsingin kaupungin pelastuslaitoksen alaisuudessa pelastustoimintaa tukevilla tehtävissä. Lisäksi ne järjestävät erilaista turvallisuus ? tilaisuuksia sekä virikkeellistä toimintaa nuorisolle ja kaupunkilaisille ja järjestöille. Tämä tarve sopimuspalokuntien lisärahoitukselle on ollut olemassa jo vuosi, ja on todella mukava nähdä, että nyt tuo lisäys pelastuslaitoksen käyttötulouteen on tehty.

Kiitos.

Valtuutettu Ohisalo

Arvon puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olen erittäin iloinen siitä, että Helsinki torjuu kunnianhimoisesti niin köyhyyttä kuin myös ilmastonmuutosta. Nämä eivät sulje toinen toisistaan pois, vaan parhaimmillaan nämä tukevat toisiaan ja tuottavat hyvinvointia ihan koko kaupungille. Hyvinvoiva Helsinki taas on koko tämän maan veturi. Aika huolestuneena kuuntelin niitä puheenvuoroja, joissa tietyllä tavalla hanskat tiskiini lyömällä haluttaisiin ehkäistä Helsingin kasvamista. Minusta se on aika vaarallista puhetta. Harmi, että salista poistuivat eräät puheenvuoron pitäjät, jotka tähän suuntaan viittasivat.

Tässä kaupungissa köyhyyttä ja huono-osaisuutta sen monissa muodoissa torjutaan todellakin aktiivisesti, ja tästä on monta osoitusta nyt hyväksyttävässä budjetissa lähtien ennaltaehkäisystä aina sinne asunnottomuuden torjuntaan. Muistutan tässä välissä, että jos Helsinki onnistuisi poistamaan asunnottomuuden, suomalainen asunnottomuus olisi jo puolitettu. Meillä on tässä paljon työtä, mutta meillä on myös paljon yhteistä tahtoa. Samaan aikaan kun me rakennamme ennätysmäärän asuntoja ja poistamme sitä asunnottomuutta, meidän pitää varmistaa myös lähiluonnon säilyminen ja monet arvokkaat luontokohdet tässä kaupungissa. Tällekin tavoitteelle on nyt varattu budjetissa rahaa. Esimerkiksi Vanhankaupunginlahden alueen kunnostus on ympäristökysymys, mutta se palvelee myös alueella lähiluonnosta nauttivia ihmisiä.

Nyt lisätään rahaa muun muassa sosiaali- ja terveystalviuihin, lasten kasvatukseen ja koulutukseen mutta myös esimerkiksi erityisesti lastensuojeluun, jonka piirissä olevat lapset ovat kaikista heikoimmassa asemassa ja tarvitsevat eniten tukea. Helsinki rajaa nyt ensimmäistä

14.11.2018

kertaa ensimmäisenä kaupunkina lastensuojelun asiakasmääriä työntekijää kohden. Mielenterveyteen ja lastensuojeluun mutta myös ikäihmisten kotihoitoon tehtävät panostukset näkyvät toivottavasti myöhemmin paremmin voivina kuntalaisina ja myös paremmin jaksavina ammattilaisina. Kiitos siis kaikille, jotka olette edistäneet sitä työtä, jonka myötä Helsinki on kaupunki, jossa on helppo hengittää. Oli kyse sitten toimeentulosta tai ilmastonmuutoksen torjumisesta päästöjä kitkemällä, tässä yhteistyössä on voimaa.

Kiitos.

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Talousarvio sisältää myönteisiä kehityskulkuja. Myönteistä kehitystä on varhaiskasvatuksessa, perus- ja toisen asteen oppilaitosten materiaalien turvaamisessa ja vanhustenhuollossa. Ympäristöratkaisut ovat oikeansuuntaisia. Kaupunki ei ole yritys. Sen tehtävänä on asukkaiden hyvinvoinnin ja ympäristön hyvän tilan saavuttaminen ja ylläpitäminen. Sen voisi myös kiteyttää kestävä kehityksen toteuttamiseen. Hyvinvointi on tavoite, joka kaupungin osalta merkitsee toimivia koulutus-, sosiaali-, terveys- ja työllisyyspalveluja ja monenmoista muutakin. Ympäristön muutos on saatava tolkulliselle tilalle eli ilmastonmuutosta koskevan sopimuksen ?. Nyt me suomalaiset käytämme 4 kuukaudessa koko vuosittain osuutemme. Tämä kaikki on mahdollista vain terveen talouden oloissa.

Muutoksen edellytys on tyytymättömyys olemassa oleviin oloihin. Se johtaa kehityksen. Eriarvoisuuden torjumisessa Helsingissä on paljon tekemistä, vaikka toimenpiteitä tehdään muun muassa asuntotuotannossa ja muuallakin. Koulutus on yksi avainaloista eriarvoisuuden voittamisessa, mutta budjettikirja toteaa muun muassa: ”Lukiokoulutuksessa vähennetään kurssitarjontaa, kasvatetaan ryhmäkokoja ja kehitetään kurssien tuotantotapoja. Tavoitteena on, ettei tuottavuustavoite vaikuta oleellisesti lukiolaisten opiskelumahdollisuuksiin. Ammatillisessa koulutuksessa tuottavuutta parannetaan kasvattamalla työelämässä oppimisen osuutta opinnoista ja vähentämällä reformin myötä määräaikaisia opettajia”. Vaikka ryhmien neuvotteluissa parannettiin koulutuksen edellytyksiä kiinnittämällä huomiota ammatillisen koulutuksen laadun varmistamiseen, nuo budjettikirjassa mainitut toimenpiteet eivät ole kaupungin arvojen ja tavoitteiden mukaisia. Ne saattavat tietysti olla maailman toimivimman kaupungin tavoitteen mukaisia, eihän tunnus ”toimivin kaupunki” sano mitään siitä, mihin suuntaan toimitaan. Lisäksi

14.11.2018

ammattillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksenkin virke tuottavuuden parantamisesta paljastaa alastomimmillaan, että tuottavuuden nostaminen on maailman toimivimmillaan tässä kaupungissa leikkaamista eikä tuottavuuden ja ennen kaikkea vaikuttavuuden parantamista. Tilanne on parannettavissa aidolla tuottavuuden nostamisella eli saman asian tekemisellä halvemmallalla tai tekemällä enemmän entisellä rahalla. Veronkorotuksetkin ovat tarvittaessa käytettävissä.

Valtuusto on päättänyt, että talousarvioon on liitettävä lapsivaikutusten arviointi. Nyt se toteutuu lähinnä mainintoina lapsia ja lapsiperheistä koskevista vaikutuksista yksittäisiin toimenpiteisiin. Niihin ei sisälly oikeastaan mitään analyysia eikä myöskään arviota mahdollisista lapsille haitallisista esityksistä. Niitäkin varmasti on, kuten edellä jo esitin.

Hyvät valtuutetut.

Meillä on paljon parantamisen varaa tässä kaupungissa, ja meillä on myös varaa taloudellisesti toimia paremmin kuin mitä tämä budjetti näyttää. Se on tulevien vuosien asia.

Ledamoten Finne-Elonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Oulunkylän ala-asteen katon romahtaminen, kosteusongelmat uusissa rakennuksissa, sisäilma- ja homeongelmat kouluissa, päiväkodissa, sairaaloissa. Nämä ovat melkein päivittäisiä otsikoita uutisoinnissa.

Hyvät kanssavaltuutetut.

Meillä valtuutetuilla on vastuu ja velvollisuus vaatia korkeata laatua rakentamisessa, kun investoimme kaupungin ja kaupunkilaisten varoja. Laadun turvaamiseksi kiinnitänkin huomiota riittävään ja osaavaan valvontaan kaikessa rakentamisessa, ja tämän takia olen tehnyt ponnin, joka on luettavissa tuolla sivuilla.

Hyväksyessään talousarvion vuodeksi 2019 kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään, onko mahdollista osoittaa voimavaroja rakennus- ja korjaustöiden valvontaan sekä jo suunnitteluvaiheessa suoritettavaan valvontaan.

Tässä tietysti on tarkoitus lisätä tai tehostaa tätä toimintaa, mutta se meni tässä silittelyvaiheessa, jonka sain ohjeeksi, niin hampaat katosivat. Mutta näin kuitenkin.

14.11.2018

Kiitos.

Valtuutettu Muurinen

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

On ollut ilahduttavaa lukea tästä budjettikirjasta, että talouskasvu on Suomessa ollut tänä vuonna vahvaa. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen on laskusuunnassa, ja nythän nämä lukemat ovat olleet meillä ja monessa muussakin Euroopan maassa huolestuttavat. Myös Helsingissä talous on vahvalla pohjalla, kun verotulojen kasvu on ollut talousarviossa odotettua parempaa. Lähivuosille on myös ennustettu kasvua, eli omaamme hyvän pohjan kaupungin ja sen palvelujen kehittämiseen.

Toisaalta Helsinkiä ja Helsingin kaupungin palveluja haastaa väestömäärän kasvu tänä vuonna lähes 8 000 asukkaalla ja erityisesti kasvun kohdentuminen vanhempiin ikäluokkiin. Kun väestön ikärakenne muuttuu, työvoiman määrällä ja työllisyysasteella on suuri merkitys sille, millainen taloudellinen huoltosuhteemme tulee olemaan jatkossa, eli työllisten lukumäärän suhde työvoiman ulkopuolella oleviin, kun väestöllinen huoltosuhde joka tapauksessa heikkenee tulevaisuudessa.

Työllisyystilanne on nyt näyttänyt hyvältä, mutta työllisyysasteen nostamiseksi on jatkossakin tehtävä töitä muun muassa kotouttamis-, koulutus- ja kuntoutustoimenpitein. Vaikka taloustilanteemme on hyvä, jotkin palvelumme kärsivät parhaillaan henkilöstöpulasta. Erityisesti pieni-palkkaisilla naisvaltaisilla aloilla, kasvatus-, koulutus- sekä sosiaali- ja terveystoimialoilla. Tähän on ehkä monia syitä. Yhtenä on kuitenkin esitetty, että elinkustannuksiltaan kallis Helsinki on jäänyt palkkakehityksessä jälkeen naapurikuntia. Olenkin tyytyväinen Helsingin käynnistämään pitkän aikavälin palkkakehityssuunnitelmaan. Kasvava kaupunki tarvitsee riittävästi ammattitaitoista henkilöstöä, jotta voimme tarjota hyviä palveluja esimerkiksi lapsiperheille ja ikääntyneille, joiden palveluihin henkilöstövajaus on erityisesti nyt kohdentunut.

Vaikka viime hetken budjettineuvottelujen lisärahoitus on yleensäkin pieni verrattuna koko budjettiin – esimerkiksi sosiaali- ja terveystoimialan budjetti on noin 2 miljardia euroa, ja nyt näissä viime hetken neuvotteluissa saatu lisärahoitus 13 miljoonaa euroa – silti näillä suhteissa pienillä rahoilla voidaan korjata pahimpia puutteita. Kiitän neuvottelijoita sosiaali- ja terveystoimialan lisärahan osuvuudesta. Ainakin omat toiveeni toteutuivat. Lisäraha kohdentuu muun muassa mielen-

14.11.2018

veyspalveluiden kehittämiseen erityisesti lapsille ja nuorille sekä tuetun asumisen jonojen purkuun, ikäihmisten kotona asumisen tukemiseen ja terveysasemien saatavuuden parantamiseen. Kaikki tärkeitä kohteita.

Vielä lopuksi. Budjettikirja lukiessa tulee helposti mieleen, että toivottavasti koko maan tasolla ymmärretään kaupunkipolitiikan tarve ja suurten kaupunkien merkitys entistä vahvemmin. Kun Helsingissä verotulot ovat kasvaneet muuta maata paremmin, tulevana vuonna arvioidaan siirtyvän valtionosuuksien verotulotasauksen kautta lähes 350 miljoonaa euroa tasausta saaviin kuntiin. Eli kun meillä ja muilla suurilla kaupungeilla menee hyvin, niin siitä hyötyvät kaikki.

Kiitos.

Valtuutettu Kaleva

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kaupunkistrategiassa lausuttuna ylevänä tavoitteena on tehdä Helsingistä maailman toimivin kaupunki. On vaikea nähdä tämän kunnianhimoisen tavoitteen toteutumisen esteenä suurempaa seikkaa kuin kaikkialla liikennettä merkittävästi haittaavat katu- ja tietyöt. Valitettavasti enemmän säännöksi kuin poikkeukseksi on muodostunut käytäntö, jossa kadut revitään auki, mutta sen jälkeen koko työmaa seisoo autiona viikkojen, pahimmillaan jopa kuukausien ajan.

Arvoisa puheenjohtaja.

On selvää, että sujuva ja tehokas liikenne on meidän kaikkien helsinkiläisten etu. Kaupungin on etsittävä ennakkoluulottomasti kaikkia keinoja, joilla katutyörajoja voitaisiin nopeuttaa. Ei riitä, että asiasta vain puhutaan. Nyt on korkea aika siirtyä sanoista tekoihin. Teen tähän asiaan liittyen seuraavan ponnin:

Hyväksyessään talousarvion vuodeksi 2019 ja taloussuunnitelman vuosille 2019–2021 kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki selvittää mahdollisuudet nopeuttaa liikenteen ruuhkautumista aiheuttavien katutöitä luomalla urakoitsijoille esimerkiksi taloudellisia kannustimia työmaan tavoiteaikataulua nopeammasta valmistumisesta.

Kiitos.

14.11.2018

Ledamoten Borgarsdóttir Sandelin

Ärade ordförande.

Kaupungin perustehtävä on järjestää asukkailleen laadukkaita palveluja ja luoda edellytyksiä virikkeelliselle ja hauskalle elämälle. Tämä budjetti antaa kaupungille hyvät edellytykset näille perustehtäville. Huoli liikunnan määrärahojen riittävydestä on noussut syksyn aikana, ja minäkin olin huolissani. Olen kuitenkin nyt tyytyväinen siihen, että neuvottelussa on priorisoitu helsinkiläisten edellytyksiä liikkua ja on tehty selviä kirjauksia ja panostuksia liikunnan puolesta. Budjetista löytyy muun muassa liikuntapaikkoihin ja ulkoilualueisiin panostaminen, liikuntapaikkarakentamisen investointimäärärahojen lisäys sisältäen Lauttasaaren tekojään ja liikuntapaikkojen koulujen pihoilta, liikkumisenohjelman käynnistäminen, avustusjärjestelmän kehittäminen ja avustuksien korottaminen ja että liikuntainvestointien toteuttamiseen varataan kaupunkiympäristön toimialalla riittävät henkilöresurssit. Kaupunki on nostanut liikkumisen lisäämisen terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen kannalta pilottihankkeeksi. Mahdollisuuksia henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin, sivistymiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen tukee Helsingin elinvoimaisuutta. Tämä on hienoa, mutta myös on tärkeää, että seuraamme jatkossakin niitä ryhmiä, jotka eivät liiku oman terveytensä puolesta riittävästi. Lasten ja nuorten liikkumisen tulee olla kiinteä osa heidän arkeaan varhaiskasvatuksessa ja koulussa, jotta heillä on jatkossakin totumuksia liikunnalliseen elämäntapaan. Väestöryhmien erot on tunnistettava ja palveluja kohdennettava erityistä tukea tarvitseville ja korkean riskin kohderyhmille. Meillä on velvollisuus luoda puitteet kaupunkilaisilla liikkua iästä, sukupuolesta tai kaupunginosasta riippumatta sekä tukea helsinkiläisiä liikunta- ja urheilujärjestöjä.

Avslutningsvis vill jag lyfta också upp integrationen, som i en växande, tvåspråkig stad som Helsingfors är otroligt viktig. Staden har tidigare konstaterat, i sitt integrationspolitiska program för 2017–2021, att man inom staden målmedvetet arbetar för att möjliggöra integrationen av nya helsingforsbor, och stödja dem i alla finsk- och svenskspråkiga tjänster. Detta har i praktiken ändå inte varit fullt möjligt, med undantag för utbildningssektorn. Det gläder mig varmt att vi nu genom denna budget kan ge förutsättningar för att integrationen i Helsingfors görs både på finska och svenska.

Ordförande.

Därtill önskar yrka bifall för ledamoten Finne-Elonens kläm.

14.11.2018

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja. Valtuustotoverit.

Kuten täällä on todettu, näissä neuvotteluissa ryhmien välillä on saatu paljon poliittista ohjausta aikaan siihen pohjaesitykseen, ja hyvä niin. Sanottavaa olisi paljon siitä, mitä on jäänyt saavuttamatta ja siitäkin, mikä on tehty ehkä eri tavalla kuin itse ajattelen, mutta nostan tässä kohtaa esiin vain yhden asian. Se liittyy lasten ja nuorten psykologiseen hoitoon. Paitsi että sinne myönnettiin rahaa – siis nyt tuikitarpeellista rahaa, mikä on minusta äärimmäisen tähdellistä – niin haluaisin tehdä ponnin, joka liittyy enemmän nykyisten hoitoketjujen järjestämisen ongelmiin. Eli siinä ei ole kyse niinkään rahan käyttämisestä sellaisenaan vaan organisaation tarkastelu, ja totta kai se saa silloin sen käytettävissä olevan rahankin ikään kuin tehokkaammin hyötykäyttöön. Tämä ponsi kuuluu näin:

Valtuusto edellyttää, että kaupunki olemassa olevien määrärahojen puitteissa selvittää, mitä korjausliikkeitä olisi tehtävissä HUSin lasten ja nuorten psykiatrisen hoitoketjun ja kaupungin omien sote-palveluiden ja oppilashuollon yhteistyössä olevien ongelmien ratkaisemiseksi.

Olen itse viimeisen vuoden aikana ollut paljon tekemisissä lasten ja nuorten hoitoketjujen ongelmien kanssa nimenomaan tämän mielenterveyskysymyksen äärellä ja jutellut paljon vanhempien ja ammattilaisten kanssa. Ongelmia on monenlaisia, mutta ehkä kaikkein hankalimmaksi pulmaksi on kiteytynyt se, että on paljon lapsia ja nuoria, joiden kotitalanne tai psyykinen tila on sellainen, että he eivät voi asua kotona. Koska HUSilla ei käytännössä ole tarjolla laitoshoidoa lukuun ottamatta sellaisia tapauksia, missä on kyse itselle tai ympäristölle vaarallisissa lapsista, niin nämä nuoret, jotka eivät ole siis sen akuutin kaikkein tehokkaimman hoidon piiriin kuuluvia, mutta eivät voi olla kotona, niin heillä ei ole käytännössä saatavilla sellaista laitoshoidoa, jossa olisi tuettua psykiatrista hoitoa. Silloin nämä lapset ovat tosiasiallisesti laitoshoidossa ja tuottavat siis sen kuluerän kyllä, mutta he eivät saa sitä psykologista hoitotukea, joka on sitten saatavissa siellä HUSin puolella, jonne he eivät välttämättä kykene menemään tai se toiminta on sellaisessa muodossa, että se ei heitä täysmääräisesti tai ollenkaan auta. Olisi siis löydettävä sellaisia käytäntöjä missä hoito- ja asumistila on integroitu toisiinsa. Tämä meidän nykyinen hoitoketjujärjestelmämme ja hallintokuntien toiminta ei oikein rajapinnassa toimi tässä.

Ongelman toinen vaihe taas käynnistyy siinä, kun nuori täyttää 18 vuotta. Silloin tämä aikuistuva nuori voi menettää yhdessä hetkessä sekä

14.11.2018

sen mielenterveystuen – siis sen hoitotuen, kun hän siirtyy aikuispalvelujen piiriin, mutta siinä ei ole selkeätä siirtymää – ja sitten toisaalta se asunto, joka voi olla nuorisoasemaan sidottu, voi mennä kerralla alta, jolloin he jäävät ihan tyhjän päälle. Tällaiset asiat pitäisi pystyä hoitamaan paremmin, ja tämä ongelma on siis tiedostettu ja siitä on käynnistetty selvitystyö, mutta se ei ole ehkä ihan niin tarkkaan muotoiltu kuin mihin tuo ponteni ohjaa. Toisaalta tuo ponsi tukee myös, että sen selvityksen löytämät ongelmakohdat pystytään ikään kuin tätä kautta ratkaisemaan. Eli ponnien ala on myös käynnissä olevaa tätä selvitystyötä täydentävä. Se kohdistaa huomion nimenomaan HUSin ja näiden kaupungin eri yksiköiden rajapintojen ongelmiin.

Vielä haluan korostaa, että tässä ei ole kyse siis resursseista, joka on tärkeä, että sitä tuli lisää, vaan tässä on kyse olemassa olevien resursien, miten paljon niitä onkaan, mahdollisimman tehokkaasta ja potilaita palvelevasta käytön kohdentamisesta.

Kiitoksia.

Valtuutettu Oskala

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Ensinnäkin haluaisin tukea toveri Rantasen erinomaista pontta.

Haluaisin puhua teille eräästä aiheesta, joka usein jää vähän pyörästysvirheeksi tällaisessa kaupunkimme budjetin kokoluokassa, mutta on silti erittäin tärkeä, jos ja kun haluamme kehittää Helsingistä elävää, monipuolista ja kansainvälistä kaupunkia, kulttuurikaupunkia. Harrastin hiukan Excel-matematiikkaa kulttuurin avustusten parissa rahanarvonkertoimilla korjaten. Aloitetaan siitä, että valtionosuuksia nauttivien teatterien tuki oli 6,19 euroa per kuntalainen vuonna 2005. Vuonna 2017 tuki per kuntalainen oli 5,37 euroa, eli laskua sellainen 80 senttiä, noin 13 %. Tuki musiikkiopistoille puolestaan oli 6,56 euroa per kuntalainen vuonna 2005 ja 6,2 euroa 2017. Laskua 5,5, %. Lienee aika selvää, että tämä tarkoittaa sitä, että kasvavassa kaupungissa, jossa myös lasten määrä kasvaa, kulttuuriharrastusten pariin joko pääsee harvempi tai sitten ne ovat kalliimpia. Kaupunkimme käytti vuonna 2009 kulttuurin vapaan kentän eli pienempien teatterien, tanssiryhmien ja kaupunkifestivaalien ynnä muiden tukeen ilman rahanarvonkertoimen korjausta 711 000 euroa. Vuonna 2017 tämä tuki oli edelleen 711 000 euroa. Rahanarvonkertoimella korjattua laskua siis 80 000, ja väkiluvun kasvuun suhteutettuna melkein 20 %:n leikkaus.

14.11.2018

Kulttuurikaupungin kehittäminen on haastavaa, jos resurssit eivät lisäännä. Nykyinen rahoitustaso tekee jo olemassa olevan kulttuurikentän ylläpidon haastavaksi ja uusien taiteenlajien tai taiteilijaryhmien tukemisen lähes mahdottomaksi. Helsingin rooli koko maan kulttuurielämän keskuksena tuo meille erityisvastuuta koko alan kehityksestä. Sen vuoksi onkin hienoa, että tänä vuonna kulttuurin avustuksiin saatiin yhteensä noin miljoonan euron lisärahoitus, jos mukaan lasketaan Tanssin Talon avustus. Hyvä, kiitoksia neuvottelijoille. Tämä voi mahdollistaa muun muassa sirkustaiteen perusrahoituksen noston kestävämmälle tasolle, Suomen ensimmäisen ammattikuoron tukemisen aloittamisen sekä lisää taiteen varhaiskasvatusta ympäri kaupunkia. Nämähän ovat ihan pähkinöitä tässä isossa budjettishow'ssa. Esimerkiksi sirkuksen osalta puhutaan nyt siis alle sadasta tonnista. Mutta millainen kulttuurikaupunki Helsinki olisi ilman kukoistavaa nykysirkuksen tai tanssin kenttää? Entä millainen se on 30 vuoden kuluttua, jos jätämme kehittämisen nyt sikseen?

Näitten madonlukujen jälkeen on tietysti hyvä myös kiittää kaupunkia. Oodi, Tanssin Talo ja merellinen biennaali ovat hienoja avauksia kulttuurin alalla, ja hyvä, että niihin saatiin myös lisäsatsauksia. Kannattaa kuitenkin myös tulevaisuudessa budjettineuvotteluissa muistaa, että tyhjästä ei voi nyt loputtomiin nyhjäistä, edes kulttuurin osalta.

Kiitoksia.

Valtuutettu Urho

Hyvä puheenjohtaja ja arvoisat valtuutetut.

Me puhumme 4 miljardin budjetista, ja itse asiassa sen sisällä... Ennen kuin unohdan, kannatan Atte Kalevan tekemää pontta. Se ei vaadi lisärahoitusta. Se vaatii parempaa suunnittelua, valvontaa. Tämä liikenne.

Mutta sitten menen tähän 4 miljardin sisälle. Siitä ihan vähän vaille puolet on sote, sosiaali- ja terveystalot kuntalaisille. Väitän, että ne ovat elementääri juttu tässä budjetissa. En käytä puheenvuoroa siksi, että tämä olisi ensi vuoden alusta siirtynyt jollekin maakunnalle, jos eletäisiin sellaisessa elämässä, että sote-lakeja olisi valmisteltu toisin kuin mitä Helsinki haluaa. Enkä halua myöskään ajatella, että ne menisivät vuoden 2020 alusta, mutta haluan muutaman kohdan tämän sotebudjetin sisältä saada nyt. Sen 2,1 miljardin sisällä tuotetaan ne palvelut, joista jatkuvasti puhutaan valtakunnan kentällä, että pitää olla lisää integraatiota. Mitä se tarkoittaa? Meillä on viimeisten 2–3 vuoden aikana tämän budjetin sisällä lisätty integraatiota perusterveydenhuol-

14.11.2018

to-HUS, ja sen perusterveydenhuollon rinnalla sosiaalipalvelut. Konkreettisina esimerkkeinä ovat perhepalvelu- ja hyvinvointikeskukset. Jos joku täällä nyt sanoo, että on 6 viikon jonot eikä saa palveluja, niin toivon, että tarkastaa ja menee käymään. Kalasataman tämä uusi terveysasema palvelee hyvin monella tapaa. Meillä on Postitalolle tuotu HUSLAB, johon on hyvät liikenneyhteydet. Siis koko ajan haetaan keinoja tuoda sosiaali- ja terveysterveystoimintaa lähemmäksi sitä, joka sairastuu ja tarvitsee sen palvelun. Tarinat siitä, että 5 vuotta sitten oli jollain lailla, ovat mennyttä. Yhteistyö Helsingin ja HUSin välillä, täällä valtuustossa käsitellään joka lukukausi suuria henkilöryhmien yhteistyön lisäämistä samassa organisaatiossa. Viikko sitten päivystyspalvelut. Sitä tehdään ryhmissä ja yhteistyössä ja osaajat, ja Helsingiltä tulee eri osaamista HUSiin ja erikoissairaanhoidosta tulee palvelujen osaamista taas siihen päivystykseen tueksi sille perustoiminnalle.

Toinen asia oli tämä integraatio. Sitten valtakunnan uutisissa jatkuvasti puhutaan, että sote tarvitaan siksi, että perustason saatavuus on niin huono. Ei näin ole. Ei meillä ole usealla... On aikoja, joku flunssauskausi, jolloin voi olla, että kaikki eivät pääse kohtuullisesti. Ja sitten toinen, että on tällaista, jos tarvitaan jotain papereita varten terveystodistuksia, niissä voi olla jonoa. Mutta konkreettisesti toivon, että valtuutetut menevät ja tarkastavat asian. Perehtyvät, miten sosiaali- ja terveysterveystoimintat perustasolla toimivat. Helsingissä on myös peruspäivystyksessä psykologia, psykiatria ja tällaisia tukipalveluja, mitä HUSissa ei ole ollut nyt kun se yhdistettiin.

Sitten yksi asia, jota sanotaan valtakunnassa, että sote pitää tulla maakunnan tasoiseksi, koska digipalvelut eivät toimi. Tietojärjestelmät eivät toimi. Nyt Peijaksen sairaala erikoissairaanhoidon osalta aloitti Apotin tuomisen. Helsinki tulee etunenässä siihen mukaan. Apotti sisältää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmän muutoksen ja oikeastaan ohjauksen, ja luotan siihen.

Kiitos.

Valtuutettu Vepsä

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kuten olemme aikaisemmin kuulleet, Helsingin taloudellinen tilanne on hyvä verotulojen kasvun myötä. Kuitenkin nostaisin budjetista muutamia panostuksia, joihinkin toivoisin kiinnitettävän erityisesti huomiota. Helsingin 37 000 työntekijällä on oikeus työskennellä terveellisissä työoloissa. Samoin kuntalaisten on oikeus saada varhaiskasvatusta, kou-

14.11.2018

lutusta, hoivaa ja hoitoa terveellisessä ympäristössä. Budjetissa olevat sisäilmaongelman mukaiset korjaushankkeet ovat tärkeitä, ja niitä on mielestäni mahdollisuuksien mukaan nopeutettava. Maksuton varhaiskasvatus ja toisen asteen koulutuksen maksuttomuus ovat tärkeitä hankkeita. Kulttuuri ja vapaa-aika sai onneksi lisärahoitusta budjettiin, ja toivonkin, että sitä erityisesti suunnattaisiin nuorisotyöhön niillä alueilla, joissa on ilmennyt akuutteja ongelmia. Osallistuva budjetointi ei ole mielestäni riittävä panostus tähän. Haasteellisille asuinalueille mielenterveyspalveluiden nopea saatavuus on taattava lapsille ja nuorille etenkin nykyistä paremmin. Asuinalueiden eriytymisen ehkäisemiseen on panostettava myös nykyistä enemmän. Koillishelsinkiläisenä valtuutettuna koen huolta asuinalueestani. Alueemme valtuutettujen hyvät aloitteet eivät juuri saa kannatusta alueemme parantamiseksi.

Sosiaali- ja terveyspalveluihin saimme onneksi neuvoteltua 13 miljoonaa lisärahaa, mutta koen hoitotyöntekijänä 0,5 %:n tuottavuustavoitteen kohtuuttomana. Kotihoidossa ja ympärivuorokautisessa hoivassa tehdään arvokasta ja hyvää työtä, ja kotihoidon henkilökuntaa onkin lisätty. Kiitos siitä. Mutta samaan aikaan kotihoitoa tarvitsevien asiakkaiden määrä kasvaa lähes räjähdysmäisesti. Kotihoidon asiakkaat ovat kokeneet hankalana hoitajien kiireen ja vaihtuvuuden. Siksi teinkin järjestelmään seuraavan ponnin:

Kotihoidon lisämäärärahojen kohdentamisessa selvitetään mahdollisuutta käyttää resursseja lisähenkilökunnan palkkaamiseksi, ja kotihoidossa selvitetään mahdollisuutta jakaa työtehtäviä siten, että ikäihmisten luona kävisi mahdollisimman paljon samoja työntekijöitä.

Kiitos.

Valtuutettu Nuorteva

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiinnitän huomiota muutamaan talousarvioesityksen kasvatuksen ja koulutuksen toimialan aiheeseen. Monesta saa olla iloinen. On hienoa, että kaupungin kielitarjontaa laajennetaan ja kaksikielisiä luokkia on tulossa lisää. Toivottavasti myös A2-kieli saadaan lähitulevaisuudessaan aikaistettua vuodella neljänneltä luokalta kolmannella alkavaksi. Tärkeänä tavoitteena on saada varhaiskasvatus lähipalveluksi, ja nyt selvitetäänkin sitä, että päiväkotipaikat jaettaisiin pääsääntöisesti koulupiirijakoja mukaillen. Näin lapsen polku varhaiskasvatuksesta kouluun säilyy yhtenäisenä.

14.11.2018

Haluan kiinnittää huomiota muutamana kohtaan, jotka ovat herättäneet huolta. Helsingissä tavoitteena on laaja erityisestä tukea tarvitsevien oppilaiden integrointi yleisopetuksen ryhmiin. Monessa tilanteessa tämä voi olla kaunis tavoite, mutta käytännössä tämä on toteutettu meillä nyt liian usein säästötoimenpiteenä, josta kärsii moni oppilas ja opettaja. Kasvatustieteellisessä on juuri julkaistu jälleen uusi tutkimus, jossa on seurattu erityistä tukea tarvitsevia oppilaita heidän koulupolkunsa ajan. Useiden koulu- ja luokkavaihtojen jälkeen kaikki seuratut oppilaat kokivat saaneensa tukea ja tulleen kohdatuksi vasta, kun he olivat lopulta saaneet paikan erityisluokassa ja erityiskoulussa. Sosiaalisten suhteiden luominen edellyttää näillä oppilailla paljon ohjausta ja tukea, ja opiskelu ja toiminnanohjaus onnistuu, jos aikuinen on vieressä. Tätä on kuitenkin isossa ryhmässä opettajan monesti vaikea tarjota, tai jos yrittävät, luokan 28 muuta oppilasta saavat pärjätä päivät yksin. Opettajat kokevatkin selvitysten mukaan kuormittavana sen, että eivät ehdi riittävästi huomioida oppilaita tai edes luoda katsekontaktia kaikkiin oppilaisiinsa päivän aikana. Hiljaiset ja ujut tai omissa ajatuksissaan olevat jäävät helppoiten sivuun. Tämä tilanne on epäreilu kaikille. On vaikeaa saada kavereita, jos muut oppilaat kokevat jonkun oppilaan hankalaksi ja häiritseväksi. Kenen etua ajatellaan, kun puhutaan inklusiivisesta koulusta itseisarvoisena tavoitteena? Nykyisellä henkilökuntamäärällä ja ilman integroitujen mukana tulevia avustaja integraatio syrjäyttää.

On hienoa, että talousarvioesityksessä todetaan, että varmistetaan, että jokaisessa peruskoulussa on käytössä riittävät ja tarkoituksenmukaiset oppimateriaalit. Helsingissä pitää riittää peruskoululaisille opettajien tarpeelliseksi arvioimia materiaaleja, kuten kirjoja, tehtäväkirjoja ja tietokoneita. Ei pitäisi olla tilannetta, että perheet ostavat lapsilleen kirjoja, jotta pystyvät tukemaan koulunkäynnissä. Kattavissa tutkimuksissa on todettu, että parhaat oppimistulokset esimerkiksi matematiikassa tulevat silloin, kun käytetään sekä kirjoja, opettajan opetusta että sähköisiä materiaaleja. Tulokset jäävät heikommiksi sekä ilmaista materiaalia että ilman kirjoja. Paras tulos on silloin kun ovat ne molemmat saatavilla. Nyt joudutaan kuitenkin usein tekemään valintaa näiden välttämättömien materiaalien välillä. Tällä hetkellä monessa luokassa pyritetään isoa monistenivaskaa. Se tulee halvemmaksi, että opettajat kopioivat tehtäväkirjoja, etenkin kun kaupunki ei maksa tekijänoikeusmaksuja. Kovin monipuolisia pedagogisia ratkaisuja ei pysty toteuttamaan säännöllisesti vaan ehkä sain silloin kun saa avustajan luokkaan, jos luokassa on 30 oppilasta. Silloin on välttämätöntä, että opetus on aika strukturoitua luokassa.

14.11.2018

Kolmas tärkeä kirjattu tavoite on liikunnan lisääminen. Talousarvioesityksessä todetaan, että liikuntaa edistetään muun muassa aktiivisemmalla toimintakulttuurilla, yhteisöllisellä liikkumisella ja harrastustoiminnan lisäämisellä. Meillä pitäisi olla kuitenkin myös sellaisia rakennelmia, että koulun pihalla on muutakin kuin asfalttisuikale ja hiekkakenttä 800 oppilaalle. Päivittäin yli 100 koululaiselle iltapäivätoimintaa tarjoavassa leikkipuistossa pitää olla muitakin rakennelmia kuin taaperoiden liukumäki, vauvakeinu ja hiekkalaatikko. Liikunnan edistämistä tapahtuu sillä, että koulujen ja iltapäiväkerhojen ympäristöt suunnitellaan ja rakennetaan lasten ja nuorten liikuntaa edistäviksi ja monipuoliseen liikuntaan inspiroiviksi. Toivon, että suunnitelmia toteutetaan niin, että otetaan huomioon sekä tutkimus että tehdään vuorovaikutusta ruohonjuuritason ja työntekijöiden kanssa.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Korkeasti kunnioittamani puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä oli mielenkiintoinen budjetti, ja oli tosi kiva huomata, että se syntyi niinkin hyvällä yhteistyöllä kuin se loppujen lopuksi syntyi. Jopa tämä ilta on ollut puheiden suhteen oikeastaan kootumpi versio edellisistä valtuustoista, missä budjettia on käsitelty. Selvästi tämä kaupunkimme strategia on osaltaan vaikuttanut siihen, että tämä pysyy paketina paremmin näköjään valtuutettujenkin hallussa.

Kiinnittäisin muutamaan asiaan huomiota, missä toimintatapoja muuttamalla ennen kaikkea uskoisin, että rahat ja myös sitten se asukas, jota näillä rahoilla hoidetaan tai jolle palveluja kehitetään, saisi suuremman hyödyn. Mietin vielä kotihoidon resurssien ja toimintatapojen vahvistamista, mitä tässä on jo parin budjetinkin aikana tehokkaasti yritetty lisätä ja huomioida. Mutta edelleenkin ongelmia on lähinnä siinä, että aika paljon tiimeillä on pitkät välimatkat asiakkaan luota toiselle, ja poissaolot ja muut aiheuttavat sen, että henkilöstö kokee, että ei ehdi tarpeeksi ikäihmisen luona aikaa viettää. Ikäihmisten omahoitajien todelliset lepopäivät ovat edelleenkin niiden puhelinsoittojen aihe, joita herkästi kansalaisilta tulee, ja toinen on tämä kotoa pois pääseminen, joka ei edelleenkaan onnistu niin hyvin kuin moni sen toivoisi onnistuvan. Jokainen viikko tai jokainen kuukausi kun Hakaniemessä seisomme, kuulemme kaikki varmaan siitä, kuinka ikäihmisten lippujen hintoja pitäisi alentaa nykyisestä, ja yritys muuttaa tätä ikäihmisten kulkemista halvemmaksi on johtanut toisesta puolesta pyrstön tarttumiseen, kun

14.11.2018

nokka vähän irtoaa. Eli vieläkään kaikki eivät ole siihen tyytyväisiä, mutta hyvään alkuun olemme asiassa pääsemässä.

Olisiko meillä mahdollisuus edelleenkin parantaa kotihoidon tiimien, kortteliryhmien, lähikahviloiden, liikuntapalvelujen ja monipuolisten vanhusten keskusten yhteistyötä niillä asuinalueilla? Päiväohjelman järjestäminen saattaisi onnistua niin, että samalla kun menee kauppaan, voi viedä jonkun mummelin istumaan kahvilaan tai ruokapaikkaan ja tultuaan toisen luota pois hakea mummon ja kassit sieltä ja viedä kotiin. Jotenkin käyttää sitä kaupunkitilaa ja niitä valmiita palveluja enemmän hyödyksi yli organisaatorajojen.

Toinen on omaishoitajien lepoaikojen todellinen joustavuus. Sitä kuulee jatkuvasti, että jos on noin sanotusti alemman luokan hoidettava, niin joku 6 tunnin lepoaika ei todellakaan riitä poistamaan niitä rasituksia, mitä omaishoitajalle tästä henkilön tai omaisen hoidosta koituu. Olisiko tässä mahdollisuus vielä enemmän paketoita näitä vapaapäiviä niin että omaisella olisi oikeus, mahdollisuus todellakin lähteä vaikka matkalle viikoksi, ja hän voisi turvallisesti jättää johonkin hoivapaikkaan omaisensa? Nämä ovat asiat, joihin toivon, että kiinnitetään huomiota.

Vielä tulen käyttämään lyhyen puheenvuoron ammattikoulutuksessa olevista nuorista, mutta siihen hetken päästä.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja ja arvoisat valtuutetut.

Vierailen toistamiseen tänään tässä pöntössä. Jäi jotain oleellista viime kerralla sanomatta, esittämättä. Mainitsinkin sen, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala on ainoa toimiala, jossa tulospalkkioita ei näillä näkymin huomioda, joten vasemmiston valtuustoryhmä esittää siihen liittyvän pönten.

Hyväksyessään talousarvion kaupunginvaltuusto edellyttää, että palveluiden laadun ja helsinkiläisten laaja-alaisen hyvinvoinnin turvaamiseksi selvitetään mahdollisuus budjetin puitteissa turvata jokaisen toimialan henkilöstön yhtäläiset mahdollisuudet saavuttaa tulospalkkiot.

Lisäksi minun on pakko ottaa kantaa tuohon perussuomalaisten esitykseen. Siellä esitetään 7 miljoonan euron siirtoa kulttuurin ja vapaa-ajan

14.11.2018

toimialalta pois sosiaali- ja terveysalalle. Muistuttaisin, että kulttuurin ja vapaa-ajan toimialakin tekee aika merkittävää duunia tällä saralla. Meillä on nuorisotaloja ja ikäihmisten ja myös varhaiskasvatukseen liittyvää toimintaa siellä, mitä tulee myös olemaan Oodissa, joten pyytäisin ensi kerralla hahmottamaan tätä kuviota vähän laajemmin. Tehkää mieluummin 7 miljoonan ylitys kuin siirto. Siellä tulee olemaan kyllä hyvin laidasta laitaan tätä toimintaa, ja myös kirjoja.

Apulaispormestari Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ajattelin puhua tiiviisti 2:sta itselleni rakkaasta asiasta kaupunkiympäristön toimialalla: kaupungin kasvusta ja rakentamisesta ja monimuotoisesta luonnosta. Tänä vuonna Helsingissä tulee alkamaan noin 7 100 uuden asunnon rakentaminen. Tämä on suurin määrä asuntoaloituksia koko 2000-luvulla. Rakentaminen tulee myös jatkumaan vilkkaana ensi vuonna, ja talousarviossa investointimenoja on nostettu nimenomaan siellä, missä mahdollistetaan asuntorakentaminen näissä edellytysinvestoinneissa, mikä on hyvä asia. Asuntorakentaminen on käynnissä ja jatkuu ensi vuonna eri puolilla kaupunkia erilaisilla hallintamuodoilla. Helsingissä rakennetaan niin kaupungin vuokra-asuntoja kuin asumisoikeusasuntoja, opiskelija-asuntoja ja omistusasuntoja. Kalasatamassa on tällä hetkellä rakenteilla yli 2 000 asuntoa ja Jätkäsaaressa ja Herttoniemessä niin ikään yli 1 000. Samaan aikaan rakentaminen myös jatkuu vilkkaana Kruunuvuorenrannassa, Pasilassa ja Kunnikaantammassa.

Rakenteilla olevien asuntojen koosta ja sopivuudesta on käyty tänä syksynä mielenkiintoista keskustelua. Voi todeta, että tällä hetkellä eniten asuntoja rakennetaan huoneistotyypissä kaksio, ja sen jälkeen tulevatkin kolmiot ja kolmanneksi yleisimpänä asuntotyyppinä yksiöt. Niin kuin jo monta vuotta aiemmin, myös ensi vuonna ja tulevina vuosina, Helsingin rakentamisesta aivan valtaosa tapahtuu kerrostalorakentamisena. Me tarvitsemme asuntoja erilaisille ihmisille, niin täällä kasvaneille nuorille kuin tänne muuttajille. Asunnottomuuden torjunnassa jatkamme kunnianhimoista politiikkaa. Budjettiinhan on myös erityisesti kirjattu se, että teemme toimenpidesuunnitelman asunnottomuuden ennaltaehkäisemiseksi ja vähentämiseksi ja ratkomme nuorten kasvunutta asunnottomuutta.

Lasten määrän kasvu on ollut esillä tämän illan keskusteluissa useasti, ja se on yksi hienoista asioista tämän hetken Helsingissä, että lasten määrä kasvaa. Budjetissähan se näkyy hyvällä tavalla niin investointeina

14.11.2018

varhaiskasvatukseen kuin koulutukseenkin ja sitten myös rakentamisessa, erityisesti päiväkotirakentamisessa mutta myös koulurakentamisessa. Ensi vuonna käynnissä olevista uudishankkeista mainitsen 2. Jakomäen sydämen, jonne rakennetaan niin peruskoulua, päiväkotia kuin uutta nuorisotilaa samaan rakennukseen, ja sitten Suursuo-Stigenin uuden päiväkodin, josta tulee yksi kaupunkimme suurimpia ja samalla myös hienoimpia uusia päiväkoteja.

Vastuumme ilmastonmuutoksen torjunnasta on iso. Kaupunkien rooli ilmastonmuutoksen vastaisessa toiminnassa on kasvamassa, ja olemme strategiassamme linjanneet kunnianhimoiset uudet ilmastotavoitteet. Tähän budjettiin on kirjattu, että ensi vuonna päästövähennysohjelmaa toteutetaan laajasti kaikilla kaupungin toimialoilla, mutta totta kai kaupunkiympäristön toimiala on tässä niin rakentamisessa kuin liikenteessä täysin keskeisessä roolissa.

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja.

Lopuksi luonnonsuojelussa, luonnon monimuotoisuudessa tapahtuu ensi vuonna paljon. Yksi itselleni ja varmasti monille muillekin tärkeimmistä asioista on Vanhankaupungin lintuvesien hoito. Se, että saamme tuosta lintukohteesta tulevana vuosina entistäkin moninaisemman ja hienomman.

Apulaispormestari Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Kaupungin kasvu näkyy aivan erityisesti kasvatuksen ja koulutuksen budjetissa. Sehän on hyvä asia. Onko ihmekään itse asiassa kun vastikään saimme tietää, että 28-vuotiaiden ikäluokka on kaikkein suurin Helsingissä? Eli Helsinki on varsin hyvä paikka perheille rakentaa elämää. Toisin kuin kaikkialla muualla Suomessa, meillä on hyvin paljon lapsia. Se, että lapsimäärä kasvaa, on tietysti meille myös haaste, varsinkin kun samalla olemme kasvattamassa osallistumisastetta. Tänä syksynähän alkoi maksuton 5-vuotiaiden varhaiskasvatus. Me olemme tänä vuonna saaneet uusia päiväkotipaikkoja 921. Tavoitteenahan oli saada 1 200 uutta paikkaa. Meillä on muutama hanke viivästynyt ensi vuoden puolelle, ehkä nyt tunnetuimpana näistä Violanpuisto, mutta toivottavasti pääsemme nekin paikat mahdollisimman nopeasti avaamaan. Lastentarhanopettajia ja lastenhoitajia tarvitaan lisää. Pystymme laskemaan aika nopeasti, että se 921:kin paikkaa tarkoittaa sitä, että tänä vuonna on tarvittu yli 100 uutta lastentarhanopettajaa.

14.11.2018

Brist av personal, både av barnträdgårdslärare och också barnskötare, har varit särskilt stor på svenska sidan. Vi har nu fått till exempel en ny läroavtalsutbildning på 20 platser för barnskötare från året 2019, och det är viktigt.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimiala sai noin nopeasti katsottuna ison lisäyksen tämän vuoden budjettiin nähden. Käytännössä se menee oikeastaan täysimääräisesti väestönkasvuun eli koulu- ja päiväkotipaikkojen tarjoamiseen. Olen ehtinyt käydä jo suurin piirtein kaikilla kouluilla Helsingissä, ja se toive, mikä sieltä tulee erittäin vahvana, on se, että keskitytään perustyöskentelyyn ja ei paljon enää uusia asioita. Mehän hyvin vauhdikkaasti lähdimme liikkeelle strategian kanssa, ja oikeastaan kaikki ne asiat, mitä uutuuksena otettiin kaupungin strategiaan – muun muassa tämä maksuton varhaiskasvatus mutta myös esimerkiksi A1-kielen varhaistaminen – on jo oikeastaan tehty meidän toimialallamme, ja niinpä onkin ihan hyvä, että mitään kauhean ihmeellistä ei ole ensi vuodelle luvassa. Kuitenkin niin että me jatkamme kielirikasteisten koulutuksen ja päiväkotipaikkojen lisäämistä, nuorten syrjäytymisen ehkäisemistä esimerkiksi Me-koulujen perustamisella, ilmiö- ja digitaalisen oppimisen kehittämistä, ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanoa. Myllypuron uutta kampusta suunnitellaan, toteutetaan maahanmuuttajien kasvatus- ja koulutussuunnitelma ja tietysti kaikin tavoin edistetään koululaisten liikkumista ja terveellistä elintapaa.

Toisen asteen materiaalit on mainittu tässä keskustelussa moneen kertaan. Meillä eilen olivat esimerkiksi lukioiden rehtorit koolla pohtimassa, miten se toteutetaan, ja myös aiomme kysyä ihan opiskelijoilta itseltään, miten olisi järkevintä sijoittaa se 2 miljoonaa euroa, jotka tähän tarkoitukseen budjettineuvotteluissa varattiin. Loppupeleissähän lautakuntamme pääsee joulukuun tulosbudjetissa sitten miettimään, miten ne ihan tarkalleen ottaen ne määrärahat allokoidaan. Ja oppimateriaalia perusopetuksen osalta, mikä on tullut tässä keskustelussa moneen kertaan esiin, on tarkoitus selvittää nyt ne tarpeet tässä marraskuun aikana. Toki huolehdimme siitä, että oppimateriaalit ovat ajan tasalla kaikissa meidän peruskouluissamme.

Kiitoksia.

Apulaispormestari Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Ensin kiitos kaikille budjettiesitystä mukana tehneille ja sitä täällä valtuustosalissa kannattaneille ryhmille. Olen iloinen, että saimme sovittua

14.11.2018

13 miljoonaa lisää sosiaali- ja terveystalouksille. Sen lisäksi on hyvä huomata, että pormestarin esityksessä oli jo lisäystä 6 miljoonaa ja Apottiin 3,5 miljoonaa. Tämän lisäksi tulevat myös palkankorotusten järjestelyerät kaikille toimialoille, ja kaupungin sitoutuminen pitkäjänteiseen palkkakehitysohjelmaan on mielestäni erittäin olennaista, jotta saamme perustalouksimme toimimaan. Nyt meillä on aivan liikaa osaamisen vajeita esimerkiksi sosiaalityöntekijöistä, terveyskeskuslääkäreistä, kotihoidon työntekijöistä ja monista muista keskeisistä ammattilaisista.

Talousarviossa osoitamme, mitä tarkoittaa strategian kirjaus, että panostamme sosiaali- ja terveystalouksidemme kehittämiseen. Budjettiin sitoutuneet ryhmät puskevat myös eteenpäin sosiaali- ja terveystoimen uusia tilahankkeita, kuten ikäihmisten uusia palvelukeskuksia ja palveluasumista ympärivuorokautiseen hoitoon, joita olisi tärkeää saada eteenpäin esimerkiksi Koskelan sairaalan alueelle, keskustaan ja Vuosaareen. Silloin monet sairaala-alueet, kuten Koskela ja Kivelä, saadaan myös muuhun kaupunkikehityksen käyttöön, mikä on tärkeää Helsingille.

Lisärahaa tarvitaan ikäihmisten ja lasten määrän nousun kattamiseen. Siellä näkyy kaupungin kasvu. Se tarkoittaa lisää neuvolakäyntejä, kouluterveydenhuoltoa, kotihoitoa, mutta myös me aikuiset näemme palvelutarpeen kasvussa. Esimerkiksi suun terveydenhuollossa näkyy Helsingin kasvu mutta myös päihdepalveluissa, päivystyksessä ja niin edelleen.

Talousarviossa sitoudutaan vahvasti mielenterveyshallitusten kehittämiseen erityisesti lapsille ja nuorille. Siellä kysyntä onkin kasvanut selvästi tarjolla olevien hallitusten kantokyvyn yli ja näkyy valitettavasti myös lastensuojelun puolella, jonka sijoitukset ovat pitkän laskun jälkeen uudestaan lähteneet kasvuun. Tarvitsemme selvästi parempaa yhteistyötä eri toimijoiden välillä mutta myös toiminnan parantamista omissa hallituksissamme perhekeskuksista, perheneuvoloista koulujen oppilashuoltoon asti. Lisäämme myös esimerkiksi perhetyötä, johon viimeksi toissa päivänä THL:n Kohortti97-tutkimuksessa meitä päättäjiä muistutettiin, että kannattaa panostaa ja ? ajoissa.

Koko Suomea koskeva ikääntymisen trendi ei ohita Helsinkiäkään. Vaikka meillä on paljon nuorta väkeä, on meillä myös nopeasti kasvava yli 75-vuotiaiden ja kaikista iäkkäimpien yli 85-vuotiaiden ryhmä. Kotikuntoutukseen, kotihoitoon, kotona asumiseen on panostettava lisää, ja tässä saamme myös hieman apua uusista digitaalisista välineistä, joista olemme saaneet erittäin hyvää kokemusta sosiaali- ja terveystoimissa.

14.11.2018

Terveysasemien kiireettömään hoitoon on edelleen liian pitkä odotusaika, vaikka paikoin olemme saaneet jonona lyhenemään. Terveysasemien ja hammashoidon saatavuuden parantamiseen ollaan nyt valmiita satsaamaan. Vahva perusterveydenhuolto on myös se kivijalka, ettei erikoissairaanhoidon veisi yhä lisääntyvässä määrin voimavarojamme.

Otamme myös asiakasmäärät työntekijää kohden huomioon lastensuojelun jälkihuollossa ja kotouttamispalveluissa. Molempia palveluita voi pitää hyvänä sijoittamisena tulevaisuuteen. Jos saamme lastensuojelun sijoituksen kokeneet 18 vuotta täyttäneet nuoret, joilla usein ei ole sitä omaa perhettä tukenaan kuten useimmilla muilla lapsilla ja nuorilla, oman sosiaalityöntekijän ja sosiaaliohjaajalle riittävästi aikaa kohtaamiseen, se on tärkeä panostus sekä nuorille pitkän aikaa elämässä eteenpäin mutta myös yhteiskunnalle. Rinnalla kulkeminen silloin kun sitä omaa tukea ei ole perheestä, on yhteiskunnan etu. Myös kotoutumisen sosiaalityöstä säästäminen on hölmöä touhua, sillä juuri siinä varmistetaan, että ihmiset pääsevät kiinni yhteiskuntaamme. Siellä siis ohjataan kotoutumisen piirissä olevia esimerkiksi kiintiöpakolaisia, miten käytetään palveluita Helsingissä, jotta he pystyisivät itse paremmin toimimaan. Se on todella tärkeää työtä.

Kiitos kaiken kaikkiaan talousarviosta, joka tuntuu, että on laajasti täällä valtuutettujen tukema. Tällä on hyvä kehittää helsinkiläisten hyvinvointia eteenpäin.

Valtuutettu Koivulaakso

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Täällä aika pitkälle kaikki on varmaan sanottu, joten tyydyn tässä vaiheessa kannattamaan Muttilaisen pontta.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingin taloushan kehitty suotuisasti. Investoinnit ovat aivan mahtavan suuria. Puistot ja liikuntapaikat ovat saaneet erityistä huomiota pormestarin taloussuunnitelmassa sekä ryhmien välisissä neuvotteluissa. Kiitos pormestarille 10 yleisö-wc:stä, jotka myös palvelevat turisteja tässä kaupungissa. Yksi asia puuttuu meidän liikuntapaikoiltamme, ja se on puistonpenkit. Niistä olenkin sitten tehnyt pikkuponnen.

14.11.2018

Hyväksyessään 2019 talousarvion valtuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet hankkia lisää puistonpenkkejä ulkoilualueille, sillä meillä 65-vuotiailla, joita stadissa on 100 000, ei ole mahdollisuutta kävellä pitkää matkaa, jos ei välillä voi levähtää, puhumattakaan vammaisista ihmisistä meidän kaupungissamme.

Kun vierailimme Starassa, kertoivat työntekijät, että siellä on erittäin kova pula työntekijöistä. Virolaiset ja puolalaiset rakennusmiehet on imuroitu tyhjiin. Kustannukset ovat myös nousseet, sanovat rakennusliikkeet. Meidän on siis saatava koulutettua lisää työntekijöitä, ja katu-
töitä ei saa aloittaa, mikäli niitä ei saada valmiiksi siinä ajassa, mikä on sovittu. Päiväkodin työmaa ei saa keskeytyä sen takia, että rakennusliike mene konkurssiin. Sitäkin on valvottava. Meidän on avoimesti myönnettävä, että teemme liikaa kapasiteettimme nähden.

Toinen asia, joka pistää ilkeästi silmään budjetin tekstissä, on sanonta ”jos sote-maku tulee voimaan, toivottavasti maan hallitus saa tilanteen hallintaansa ja jättää maakuntahallinnon tekemättä”. Me emme tarvitse Suomessa kolmiportaista julkista hallintoa. 2 riittää, kunta ja valtio. Haluan kannattaa myös valtuutettu Vepsän pontta.

Valtuutettu Strandén

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Pormestari Vapaavuori toi erheellisesti esille, että perussuomalaiset eivät olisi tuoneet vaatimuksiaan budjettineuvotteluissa esille. Vapaavuori ei ollut itse mukana kaikkia neuvottelupäivinä. Toimme esille muun muassa kirjauksina PD-raham painopisteen kohdistamisen syrjäytyneille kantasuomalaisille sekä Hurstin avun, mutta näihin toiveisiimme ilmoitettiin heti Vapaavuoren toimesta, että näistä kirjauksia ei tehdä. Suhtautuminen toisen asteen palvelusetelimalliimme vähäosaisille helsinkiläisille ei myöskään saanut kannatusta tai Tuusulantien kaupunkibulevardisoinnin suunnittelun lykkääminen. En lähde tarkemmin tuomaan yksityiskohtia neuvotteluissa esille. Neuvottelijat itse eivät päätä, ovatko he sovussa mukana vai eivät. Esitykset vietiin jokaisen valtuustoryhmän päätettäväksi, ja perussuomalaisten ryhmässä äänestettiin demokraattisesti, että emme voi hyväksyä kyseistä budjettia, ja näin toimimme. Kannatan Nuutti Hyttisen vastaehdotusta.

14.11.2018

Valtuutettu Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Saxbergin ja valtuutettu Asko-Seljavaaran ponsia.

Valtuutettu Abdulla

Kiitos. Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Itsekin kiitän kyllä kaikkia, jotka olivat mukana. Varmasti ei ollut helppo projekti tämä. Oli varmaan ? ja kaikki on käyty läpi. Haluaisin vielä tässä lisätä. Tässä on erittäin hyviä puheenvuoroja käytetty. Istun siinä takana, ja minä tarkkaan yritin kuunnella. Kyllä te olette todella fiksuja, ja olette kyllä melkein edelläkävijöitä monissa asioissa, mitä minä täällä kuulin. Tosiaan hyvät puheenvuorot olivat.

Sitten halusin vain nostaa muutaman asian. Tähän toisen asteen koulutukseen panostaminen, se helpottaa nuorten elämää. Se estää syrjäytymistä. Se estää monen nuoren ?. Nuoret ja lapset hakevat konkreettisia asioita. Onko minun koulussani ja päivähoidossani riittävästi henkilökuntaa, kun minä tarvitsen apua? Varsinkin on hoivassa, jos on varhaiskasvatuksessa, niin auttavat kädet ovat todella tärkeitä. Ei voi puhua hyvästä varhaiskasvatuksesta, jos koko ajan sijaisia puuttuu ja henkilökunta sairastelee vuorotellen. Se on asia, mikä pitää mielessä pitää ja tarvitsee todella satsausta.

Sitten kun tullaan vähän toisten ? vaiheessa, lapset ovat isoja, mutta kuitenkin tarvitsevat paljon apua. Myös se henkisesti vie paljon vanhemmilta, jos vanhemmat eivät saa siinä heidän tehtävässään, joka on todella arvokas, siis yhteiskunta, joka rinnalla kulkee ja auttaa. Se on ajan haaskaamista ja turhauttavaa, jos esimerkiksi, tämä on vain yksi esimerkki, kaikkien, kun on tehty erilaisia tutkimuksia nuorella, psykologi, psykiatri, kaikki käyty läpi ja nuorella todetaan, että hän tarvitsee henkilökohtaisen koulunkäynnin. Yksinkertaisesti jo sanotaan "ei", niin miltä tuntuu vanhemmasta ?. Jos joutuu joka vuosi allekirjoittamaan paperin, missä pyydän minun lapselleni henkilökohtaisen avustajan, jotta hän pärjää koulupäivässä.

Nuoret hakevat ihan yksinkertaisesti asioita todella. Esimerkiksi yhden tyttö voisi tänään tapahtua, koulupäivänä yllättävät menkat, ja sitten hän tarvitsee kouluterveydenhoitajaa. Okei, kouluterveydenhoitaja on toisella koululla, joka on kaukana, koska nehän koulut yhdistettiin nykyään. Tuetaanko hänen arkeaan sillä päivällä? Se päivä, joka hänellä

14.11.2018

antaa yhden pillerin, jotta hän pystyy loppupäivässä, on hänen päivän-sankari. Ihan oikeasti. Eli mieltikää, kun puhutte syrjäytymisestä, niin eiväthän ne vaadi liikaa, vaan ne ovat sellaista, jotka konkreettisesti tuetaan lapsia ja nuoria.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Liikunta on syystäkin nostettu strategian keskiöön, koska liikkuva kansalainen on myös useimmiten työkykyinen aikuinen ja toimintakykyisempi eläkeläinen. Tämä on tosi hieno päätös, että tämä liikunta on otettu painopistealueeksi Helsingissä. Mutta toivon todella, että me otamme myös vakavasti koululaisten digiterveyden. Se, mistä olen jo varmaan toista vuotta puhunut, eli pystymme oikeasti seuraamaan koululaisten työkykyä tämän lisääntyvän digimaailman yhteydessä. Miettimme myös kouluterveydenhuollossa sitä, olisiko meillä mahdollisuus palkata kiertäviä fysioterapeutteja kouluihin liikunnan ja kouluterveydenhuollon tueksi.

Toinen ryhmä ovat ammattikoulutuksessa olevat nuoret. On paljon tietoa siitä, että sinne kertyvät epäterveet elämäntavat, opetuksen keskeyttäminen ja syrjäytymisriski. Varsinkin poikien kohdalla tämä on fakta. Lähiopetuksen riittävyys on haaste, työssäoppiminen yrityksissä aika sekalaista. Voisimmeko luoda käytännön, jossa sopisimme muun muassa yritysten kanssa siitä, minkälainen ammatillinen alakulttuuri kyseisessä työpaikassa vallitsee? Miten se tukee terveellistä työkykyä, terveellistä työelämää, huolellisuutta, työturvallisuutta, savuttomuutta, terveellistä lounasta. Ne ovat kuitenkin osa sitä terveystieteistä, jonka tarkoitus on ainoastaan tukea laadullista ja laadukasta aikuistumista ja terveyttä työuraa nuoren tulevaisuudessa. Uskon, että siinä meillä olisi ammattikoulutuksessa paljon tehtävää.

Kiitos.

Valtuutettu Urho

Pidin jo puheenvuoron tästä sotien palvelujen kehittämisestä, joka on mennyt erinomaisesti. Nyt minulla on kysymyksenä se, kun tämä budjetti on todella antelias, että olisiko ollut mahdollista, että olisimme toisen kerran pudottaneet veriprosenttiamme. Suuri huoli on väellä siinä,

14.11.2018

että verot vievät niin paljon, ja hyvänä aikana kaupungin talouden ollessa vankka ja palvelujen erinomaiset olisi ehkä aika säästää tulevaan tai sitten lisätä ostovoimaa vähentämällä kunnallisveroa. Pyydän, että tämä otetaan vakavasti. Siis kokoomushan on ilman muuta budjettisovussa ja tämä on eriomainen budjetti, mutta kyllä meidän täytyy harkita myös tämän rahoituspuolen katsomista kansalaisen, veronmaksajan kannalta.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen täsmälleen samaa mieltä kuin valtuutettu Urho tässä. Niin kuin omassa puheenvuorossani toin esille, että nyt on ennakoitu, että kunnallisveron tuotto nousee viime vuodesta siitä huolimatta, että me lasimme kunnallisveroa, niin jotenkin tällaisen nopean johtopäätöksen voisi tehdä, että meidän kannattaisi entisestään laskea verotusta, niin me saisimme sitten kunnallisveron tuotonkin nousemaan. Kannatan kyllä erittäin lämpimästi tätä valtuutettu Urhon esitystä, kun faktatkin ja tiedot puhuvat sen puolesta.

Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)

Anteeksi.

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Nämä edellisten valtuutettujen puheenvuorot veronalennuksista kuulostavat vähän jo vaalipuheiden luonteisilta. Täällä on tullut illan mittaan myös paljon sellaisia kehittämistarpeita, mitä tässä kaupungissa on edelleenkin. Eli on otettu vanhusten hoiva esiin, sosiaali- ja terveystalouden tarpeet, mielenterveyspuolen kysymykset ja niin edelleen. Se, mitä Vasemmistoliiton valtuustoryhmän puheessa todettiin, että nykyisellä budjetilla pystytään nippa nappa säilyttämään se palvelutaso, mikä tällä hetkellä on. Itse asiassa olisi tarvetta palvelujen parantamiseen tai on tarvetta palvelujen parantamiseen monilta osin, joten on täyttä populismia puhua silloin veronalennuksista, kun niitä kertyviä veroja voitaisiin käyttää palvelujen parantamiseen.

Kiitos.

14.11.2018

Valtuutettu Turkkila

Kiitos, puheenjohtaja.

Pari sanaa tähän ilmeisesti keskustelun loppuun, ettei nyt jäisi väärää käsitystä. Pormestari tuossa jokin aika sitten viittasi hivelen yllättävällä tavalla omassa puheenvuorossaan siihen, että Helsingissä olisi sopimisen kulttuuri ja että hän olisi pettynyt perussuomalaisten osuuteen ja ettei sitten oltaisi tuotu esiin ongelmia. Ja vieläkin sitten jonkinlaisena ukaasina tähän, että täytyy miettiä, keiden kanssa keskustelua jatkossa käydään. Valtuutetut Mattsson myös täydensi tätä todeten, että meidän ainoa vaatimuksemme olisi koskenut pelastuslaitosta ja ettei olisi ollut mitään muita vaatimuksia. Itse asiassa valtuutettu Juhani Strandén tässä, joka osallistui budjettineuvotteluihin meidän puoleltamme, toi mielestäni ihan kohtuullisesti esiin tai toi päivänvaloa siihen, mitä me olimme siellä keskustelleet.

Toki ne asiat ovat niitä, mitä me täällä valtuustosalissakin puhumme, nyt sen enempiä yksityiskohtiin menemättä. Perussuomalaisten politiikka on yleensä aika helppolukuista, ja te kaikki suunnilleen tiedätte aiheet, mistä usein kantaa otamme. Näitä samoja on koitettu tuoda budjettineuvotteluihin, mutta sitten ihan eri asia on se, onko tämä kelvannut lainkaan vastaanottajalle. Meillä on ollut halu pyrkiä budjettisopuun, mutta jos meidän toivomamme asiat lähtökohtaisesti torpataan, niin ei kai sitä nyt kovin suurena yllätyksenä voi pitää, että me emme sitten sitä kokonaisuutta hyväksyneet.

Pormestari tuossa omassa puheenvuorossaan lopetti sen suunnilleen niin, että hän vetosi ryhmiin, että voitaisiinko budjettiprosessia kehittää. Kehitysehdotuksena vaikka sellainen, että sen lisäksi, että sitä mitä PS ehdottaa, kuunneltaisiin, mutta vaikka nyt olisi itse eri mieltä, niin ainakin yritettäisiin pohtia myös sitä, voisiko ehdotuksessa olla jotakin mielitäkin.

Kiitos.

Valtuutettu Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan myös tuota Atte Kalevan tekemää erinomaista ponsiesitystä liikenteen ruuhkautumista aiheuttavien katutöiden nopeuttamiseksi. Itse asun tuolla lähellä Mechelininkatua, ja olen kyllä ihmetellyt, miten voi kestää niin älyttömän kauan siihen, että saadaan katutyöt tehtyä. Rat-

14.11.2018

kaisu nimenomaan ovat nuo taloudelliset kannusteet, jotka valtuutettu Kalevakin mainitsi tuossa ponnessaan. Samaa asiaa voidaan käyttää myös muualla kaupungin toiminnassa, esimerkiksi sisäilmaongelmaitten koulujen kohdalla. Voidaan käyttää elinkaarimallia, jossa annetaan taloudellinen kannustin siihen, että koulu kannattaa rakentaa sillä tavalla, että se ei mene pilalle. Ihan samalla tavalla voidaan kannustaa siihen, että katu pitää saada nopeasti korjattua ja ettei se ole auki vuositolkulla.

Lisäksi kannatan valtuutettu Urhon puheenvuorossa tuota ajatusta siitä, että kaupungin veroprosenttia on voitava myös alentaa taloudellisesti hyvinä aikoina. Ne rahat, mitä kerätään, ovat ihmisten rahoja, eivät kaupungin rahoja tai meidän poliitikkojen rahoja jaettavaksi sinne tänne. Siksi sitä rahaa ei tule kerätä yhtään enempää. Varsinkin Suomen tapaisessa maassa, jossa työnteon kannustavuutta on laskettu tosi paljon sillä, että verotetaan paljon työn tekemistä, meidän ei kaupunkina pitäisi yhtään ylimääräistä vähentää työnteon kannustimia. Se vähentää kaikkien hyvinvointia, jos työnteke ei kannata.

Kiitos.

Valtuutettu Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on riittävästi kuultu lapsista, lapsiperheistä, yksinhuoltajista ja vanhoista. Jotain suurta pitää saada, jos ei tähän budjettiin, niin seuraavaan. Esitän merkittävää suurta, kansallista ja Helsingin suurta asuntoprojektia. Sodan jälkeen meillä on ollut 3 tällaista projektia. Sodan jälkeen päätettiin Aravasta. 800 000 kämpppää, jolla perheellisten asuntopula poistettu pääosin. Meillä on vain 200 asunnotonta perhettä koko maassa tilastojen mukaan. Toinen projekti lähti 50–60 vuotta sitten opiskelija-asunnoista. Se lähti opiskelijoista. Olemme rakentaneet 50 000 opiskelukämppää, opiskelija-asuntoa, ja niissä asuu 75 000 opiskelija. Alivuokralaisuus poistui, ja käytännössä opiskelijoiden asuntopula on melkein poistettu samalla kun rakennetaan jatkuvasti niitä. Kolmas suuri projekti, johon kaupunki lähti vuonna 1965, oli vanhusten asuntopulan poistaminen. Silloin rakennettiin vuosittain 2 kerrostaloa, aluksi lineaarisesti, sitten eksponentiaalisesti, ja voidaan sanoa, että vanhusten asuinpula on poistettu siinä mielessä, mitä asuntopulalla puhutaan. Toki sinne on tullut yksityistä bisnestä aika tavalla.

Mitä on jäänyt jälkeen? Yksin asuvat yksinäiset, joista vanhusten ja opiskelijoiden asunnot on ratkaistu. Missä ovat kaikkein suurimmat so-

14.11.2018

siaaliset ongelmat, joista täälläkin on puhuttu: pudokasnuoret, muut pudokkaat, erilaiset katuhäiriöt? Ne ovat yksi asuvien joukossa, ja asuntojen ratkaisulla, asuntojen massiivisella suuntaamisella tähän joukkoon voidaan puolittaa monet näistä ongelmista. Ylipormestari Auro oli keskeinen henkilö, kun lähdettiin Aravaa tekemään sodan jälkeen ja keskeinen henkilö näissä muissakin operationeissa. Minun mielestäni tässä tarvitsee tehdä uudelleen kompromissi yli kaikkien puolueiden, että kerrankin yksin asuvat otetaan täällä huomioon, eikä puhuta siellä mistään erillisryhmistä, mielisairaista tai vangeista tai juupoista. Se on kysymys, joka koskee pääosin työkäisiä, työelämän ulkopuolella olevia tai vajaakuntoisia ja vammaisia yksin asuvia henkilöitä. Tämä on toivomus, ja se on myös sellainen asia, jonka varmaa seuraava hallitus tulee ottamaan ohjelmiinsa ja samalla myös perustamaan yksin asuvien sosiaalista asemaa selvittävän parlamentaarisen komitean, koska me tarvitsemme parlamentaarista valmistelua Suomeen.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä valtuutettu Taipaleen kommentti ja huomio asunnottomuudesta oli erittäin tärkeä. Olen ehkä vähän eri mieltä vain siitä, ratkaako se ongelma sillä, että me rupeamme rakentamaan lisää. Juuri katsoin, että asunnottomien määrä on arvioitu, mikä on tietenkin arvio, mutta Helsingissä noin 3 500 yksin elävää ja asunnottomia perheitä noin 280. Hekalla on vuokra-asuntoja 50 000. Mietin, että sen sijaan, että me nyt lisää rakennamme, mitä me toki tarvitsemme, mutta eikö kyse ole ensisijaisesti siitä, että ne Helsingin kaupungin omistamat vuokra-asunnot eivät tällä hetkellä kohdistu oikein? Onko tosiaan niin, että on 50 000 perhettä tai muuta yksin elävää, jotka kaipaavat vielä kipeämmin kuin asunnottomat tätä Helsingin kaupungin vuokra-asuntoa? Tai löytäisimmekö me sen verran asukkaita, jotka voisivat asua jossain muualla, ja päästäisimme nämä asunnottomat asumaan Helsingin kaupungin vuokra-asunnoissa? Kysyn vain.

14.11.2018

373 §

Esityslistan asia nro 7

ITÄ-PASILAN ASEMAMIEHENKATU 3:N ASEMAKAAVAN MUUTTAMINEN (NRO 12391)

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Kun tässä nyt tehdään tätä täydennysrakentamista ja tuolla kiinteistöpuolen lausunnossa sanotaan, että on tärkeää varautua nyt sitten alueella julkisten palveluiden tarpeen lisääntymiseen, niin ajattelin kysyä ihan apulaispormestareilta, että onko tässä vaiheessa vielä selvitetty, tuleeko tässä alueella lisätarpeita tämän täydennysrakentamisen perusteella vai missä vaiheessa se sitten selvitetään, että onko esimerkiksi tarvetta päiväkotipaikoille tai muille palveluille.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Pasilat sijaitsevat raskaan raideliikenteen välittömässä läheisyydessä. Siksi on luonnollista, että alueella rakennetaan paljon. Itsekin valveutuneena joukkoliikenneihmisenä olen ollut kannattamassa voimakasta rakentamista alueelle. Olen kuitenkin saanut kuulla huolta siitä, miten alueen pelastustoimet sujuvat mahdollisessa kriisitilanteessa. Mielestäni huoli on perusteltua, ja siksi pidänkin tärkeänä, että tämän alueen kriisivalmiuteen kiinnitetään erityistä huolta, ja asian tärkeyden vuoksi haluan tähän asiaan kiinnittää huomiota, että siihen kiinnitetään huomiota Pasilan jatkosuunnitelmissa. En siis vastusta tätä esitystä, mutta tämä on niin tärkeä asia tulevaisuudessa, että toivon, että tämä muistetaan.

Pormestari Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

14.11.2018

Kiitos valtuutetuille Ebeling ja Malin näiden kysymysten esiin ottamisesta. Tämä yksittäinen hanke Itä-Pasilan osalta, sen asukasmäärä on aika vähäinen, joten palvelutarpeen merkittävää lisäämistä se ei sellaisenaan laukaise. Mutta Itä-Pasilan kokonaiset muutokset ovat sellaisia, että myös sillä alueella ehkä erityisesti päiväkotipaikkojen osalta on hyvä tehdä alueellista tarkastelua, kun palveluverkkoa katsotaan.

Valtuutettu Ebelingin esiin nostamasta asiasta varmasti tässä terveiset menivät toimialajohtajalle, joka omalta osaltaan luonnollisesti huolehtii, että jos tällaista tarkastelua on tarpeen tehdä, se tehdään.

Kiitos.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig